

**A tanulás
közügy**

Egy ország iskolarendszerének hatékonyságát annak alapján állapíthatjuk meg, hogy a tanköteles fiatalok hány százaléka mennyi idő alatt és milyen eredménnyel végzi el az egyetemes emberi műveltség alapjait lerakó, úgynevezett alapozó iskolát. Joggal szögezte le az 1972-es oktatási párthatározat, hogy a magyar közoktatás továbbfejlesztésében alapvetően fontos feladatok hárulnak az általános iskolára. Népünk közműveltségi elsősorban az általános iskolán áll vagy bukik. Nem közömbös számunkra, hogy nyolc év alatt milyen mértékű műveltséghez jutnak a tanulók.

Általános iskoláink három évtizedes fennállásuk alatt — dicsekvés nélkül mondhatjuk — nemzetközileg is figyelemre méltó eredményeket értek el. A hat-tizenéves gyermekeknek 97-98 százalékát évek óta ott találjuk az általános iskolában vagy valamelyik gyógypedagógiai intézményben. Még sincs okunk az elégedettségre, mert a hiányzó két-három százalék évente kb. húsz ezer gyereket jelent, vagyis ennyien elcsúsznak az iskolai nevelés és oktatás lehetőségeitől.

A tankötelezettségi törvény végrehajtásának legfontosabb állomása az iskolakezdet. Hiába mondja ki az oktatási berkekben sokszor idézett 1961-es III. törvény, hogy „tankötelezettségének kezdetén minden gyermeket általános iskolába kell beírni”, s egy 1973-as törvényerejű rendelet szerint ennek elmulasztásakor a szülő vagy a gyerek gondviselője ellen szabálysértés miatt feljelentést kell tenni, sok fiatal mégsem kerül be az iskolába.

Hogy mi az oka ennek? A tanácsi dolgozók tudják a legjobban, hogy számos cigánycsalád esetében a szabálysértési eljárás egyszerűen nem érvényesíthető, illetőleg nincsen foganatja.

Hozzá tartozik az igazsághoz, hogy a tankötelezettségi gondok nem mindegyike kapcsolatos a cigánykérdéssel. A hatéveseknek ugyanis egy másik csoportja azért hiányzik az iskolából, mert képezhetetlen vagy értelmi fogyatékos. A tanügyi tanévben mintegy négyszáz gyereket „iskoláértelennek” minősítettek. E bonyolult kérdéskör elemzésétől terjedelmi okok miatt ha el is tekintünk, egy bíráló észrevétel mégsem hallgatunk el: ma még jó pár iskolában túl gyorsan és könnyű szívvel lemondanak egy-egy lassú fejlődésű, de ép értelmű gyerekről.

Társadalmi fejlődésünk mai szakaszán a tankötelezettségi törvény eredményes végrehajtása nemcsak pedagógiai feladat, hanem égetően fontos politikai kérdés is. Vagyis közügy, melynek megoldásához mindenképp előtt a társadalom szoros együttműködésére van szükség.

P. K. I.

**1978 mérföldkő
az egészségügyi képzés
történetében**

Kilencszáz résztvevő az egészségügyi tudományos értekezletén

Nemcsak zsúfolásig megtelt kedden délelőtt a Kossuth Egyetem aulája, hanem a résztvevők jelentős csoportja kívül is rekedt a termen. Minden eddiginél nagyobb érdeklődés nyilvánult meg országwide az egészségügyi szakdolgozók ideit — kilencedik — tudományos értekezlete iránt, amelyet az Egészségügyi Minisztérium és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének központja támogatásával a Hajdú-Bihar megyei Tanács Kórháza szervezett.

A kétnapos értekezletet több hónapos munka előzte meg, hiszen a pályázatra 462 szakdolgozat érkezett be, a zsűri ezek közül választotta ki azt a 144-et, amelyet a két nap alatt négy szekcióban előadnak a szerzők.

A szekcióülések résztvevői előadást hallgatnak

A megnyitón részt vett Gazda László, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Patáki György, a Debrecen városi pártbizottság titkára, Bodnár Árpádné, az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet központi vezetőségének titkára, dr. Teslér Katalin, a megyei és dr. Tarcsaly Dezső, a városi tanács egészségügyi osztályának vezetője, Herczku Józsefné, a Vöröskereszt megyei titkára is.

Dr. Pinczés László, a kórház-rendelőintézet főigazgatója köszöntötte a tudományos értekezlet több mint kilencszáz résztvevőjét. Az eddigi nyolc rendezvényre visszatekintve többek között elmondta:

— Ma már megállapíthatjuk, hogy a magyar egészségügy sokat nyert ezekkel a rendezvényekkel. Jólleső érzés hallani az ország legkülönbözőbb helyein az intézményvezetőktől, ha meglátogatjuk őket, hogy ezt vagy azt az új módszert, melyet intézetükben bevezettek, a debreceni értekezleten hallották dolgozóik, hazatérve kipróbálták, és sikerrel alkalmazzák a betegellátásban.

A plenáris megnyitó ülésen dr. Najzer Alajos, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője tartott előadást.

Az egészségügyi ellátás fejlődése során az egészségügyi szakdolgozók munkájának szerepe és jelentősége egyre növekszik. A munka differenciálódásával egyre több az

olyan feladat, amelynek megoldása szakképzettséget igényel, de nem kíván egyetemi végzettséget. Ezért már ma is nagy jelentősége van, de a jövőben még nagyobb lesz a szakdolgozók munkájának mind a közvetett, mind pedig a közvetlen betegellátás területén.

Jelenleg az egészségügyben közel százezer szakdolgozó fejt ki tevékenységet az egészségügyi ellátás széles skáláján. Ha a múltba tekintünk, örömmel nyugtázzuk, hogy számuk a felszabadulást követően közel ötszörösére nőtt. De ha a jövőbe nézünk, nem vagyunk elégedettek, mert jóval nagyobb ütemben kell növelni a szakdolgozók számát ahhoz, hogy az optimális munkamegosztás szintjét megközelítsük.

Beszédének következő részében az egészségügyi szakember-ellátottságának kérdésével foglalkozott az előadó. Elmondta, hogy a betöltetlen státusz viszonylag kevés, de száz szakdolgozó közül átlagosan harminc van távol tartásban, s helyettük zömében csak szakképzetlenekeket tudnak beállítani.

— Az Egészségügyi Világszervezet szakembereinek megállapítása szerint — folytatta a beszédét — a ma egészségügyi szakdolgozója annyi ismerettel rendelkezik, mint a század eleji orvos. Ezt ma már természetesen tartjuk, ugyanis az orvostudomány rohamos fejlődése sür-

getően követelte a világon és így hazánkban is a magas szintű és szakosított ismeretekkel rendelkező szakdolgozók kiképzését.

— 1978 nevezetesen év a magyar egészségügyi képzés történetében, amilyenre példa még nem volt. Ebben az évben egyszerre végeznek az új típusú egészségügyi szakközépiskolák, egészségügyi szakiskolák, valamint az egészségügyi főiskola nappali tagozatos hallgatói. Az egészségügy nagy vizsgálja lesz az, hogyan tudja ezeket a fiatal szakembereket fogadni, foglalkoztatni.

A megnyitó után a tudományos értekezlet négy szekcióban folytatódott. Az ismertett dolgozatok témáit négy fő kérdéscsoporttal foglalkoztak: *Új eljárások a betegellátásban; Az egészségnevelési munka lehetőségei és eredményei az egészségügyi intézeteken belül és a területen; A gyógyszerári aszisztensek és gyógytornászok szerepe a betegellátás különböző területein; Szabadon választott témák.*

Kedden délután a résztvevők egy csoportja a Hortobágyon tett kirándulást.

Ma délelőtt a szekciók ülésein folytatódik a munka, majd az eredményhirdetésre, díjkiosztásra kerül sor.

A bányásznap elé

Az Oroszlányi Szénbányák Vállalat Komszomol Szocialista Brigádjája a közelgő bányásznap tiszteletére felajánlotta, hogy augusztusi tervüket megközelítőleg ötven százalékkal túlteljesítik. A képen: a Komszomol Szocialista Brigád munkahelyén

(MTI-fotó: Tóth Gyula felvétele — KS)

Két és fél éves munka értékelése

Ülést tartott a Szakszervezetek Megyei Tanácsa

Tegnap, augusztus 29-én ülést tartott a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsa. Az ülésen részt vett Vass Imre, a SZOT elnökségének tagja, a Művészeti Dolgozók Szakszervezetének főtitkára, Fülöp János, a megyei pártbizottság titkára és Gál István, a megyei tanács elnökhelyettese.

Az ülésen megvitatták és elfogadták a választás óta

végzett munkáról szóló jelentést (előterjesztő: Szendi Sándor, az SZMT vezető titkára), a számvizsgáló bizottság értékelését a végzett munkáról (előterjesztő: Szász Károly szvb-elnök), és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa és elnöksége 1978. évi második félévi üléstervének javaslatát.

Végezetül személyi kérdéseket tárgyaltak meg.

Ülést tartott a KISZ megyei bizottsága

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Hajdú-Bihar megyei Bizottsága kedden délután tartotta sáron következő ülést a bizottság tanácstermében. Az ülésen Varga László, a megyei KISZ-bizottság első titkára elnökölt. Részt vett az ülésen Bán Miklós, a KISZ Központi Bizottságának munkatársa is.

Első napirendi pontként a testület Barabás Mihálynak, a megyei bizottság munkatársának előterjesztésében jelentést fogadott el a KISZ befolyása a középiskolai kollégiumokban folyó ifjúságpolitikai munka alakulására a kollégiumi versenymozgalom tükrében — címmel. Második napirendi pontként a megyei KISZ-bizottság Varga László politikai munkatárs szóbeli tájékoztatója alapján értékelte a XI. VIT megyei eseményeit.

Módosította egyéves szerződését

a megyei ruhaipari társaság

MEGVALÓSULÓBAN A HATOK ELKÉPZELÉSE

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt hozta létre megyénk hat textilipari szervezete — a Debreceni Ruhagyár, a Hajdú-Bihar megyei Textilfeldolgozó Vállalat, a Budapesti Finomkötőtáru-gyár debreceni gyára, a Debreceni Minőségi Szabóipari Szövetkezet, a Hajdúnánási Ruhaiipari Szövetkezet, valamint a Berettyóújfalui Ruhaiipari Szövetkezet — a Hajdú-Bihar megyei Ruhaiipari Gazdasági Társaságot — elsősorban a termelési együttműködés, a közös piacutakadás, értékesítés, alapanyag-beszerezés, eszközkihasználás feltételeinek megteremtése és javítása, továbbá a munka- és üzemszervezésben elért hasznosítható tapasztalatok mielőbbi elterjesztése érdekében.

A társaság tegnap délutáni tanácskozásán — amelyen részt vett Bényei Béla, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Antal Tibor, a megyei tanács osztályvezetője és Becski Ede, a KISZÖV megyei elnöke — a hatok

gazdasági vezetői megvitatták és aláírták a megyei pártbizottság, illetve a szakminisztérium javaslata alapján módosított szerződést.

A módosított szövegű okmány egyebek közt magába foglalja a ruhaipari társaság céljainak az üzemi, vállalati pártszervezetek részéről történő támogatását. A hat vál-

lalat, illetve szövetkezet képviselői megállapodtak, hogy még az év vége előtt felmérik, s javaslatként a testület elé bocsátják az együttműködés konkrét lehetőségeit. Foglalkozik a társaság egy közös bolt gondolatával is. Felvételünkön: a ruhaipari társaság tagjai aláírják a módosított szerződést.

Megkezdte munkáját a Szaljut-6 nemzetközi legénysége

Kiss Csaba, az MTI tudója jelenti:

A szocialista ország űrhajósainak részvétele az Interkozmosz-program teljesítésében nemzeti siker számunkra, de egyúttal a nemzetközi együttműködés jó példája is. Ez a részvétel ösztönzőleg hat az érdekelt országokban az űrkutatási tudomány fejlődésére is — jelentette ki German Tyitov, a második szovjet űrhajós, a most folyó szovjet-NDK közötti űrkísérelt kapcsán. Tyitov méltatta a többi szocialista ország űrhajós jelöltjeinek felkészülését, kijelentve, hogy viszonylag rövid időn belül, a szükséges tanfolyam befejeztével ők is útra kelnek a világűrbe.

Kedden az űrnégyes tagjai folytatták a technológiai kísérleteket, s emellett orvosi-biológiai vizsgálatokkal is foglalkoztak. Az állandó személyzet tagjaitól, Ivancsenkovtól és Kovaljonoktól vért is vettek, hogy azt a földre

A képen balról Ivancsenkov, Eikovszkij, Jahn és Kovaljonok

szállítsák a visszatérő űrhajóval. Bikovszkij és Jahn nem saját űrhajójával, a Szozjuz-31-gyel tér vissza a Földre, hanem Kovaljonok és Ivancsenkov Szozjuz-29-esével. Ezért kedden átszerelték a méretre készült üléseket az

egyik űrhajóból a másikba. Ezek az ülések, pontosabban fekhelyek, azért készülnek az űrhajósok testméretére, hogy a maximális segítséget nyújtsák a gyorsulás elviseléséhez, megfelelő támasztékot adjanak az űrhajósoknak.

Losonczy Pál távirata I. János-Pál pápának

Öszentsége I. János-Pál pápa

VATIKÁNÁRVAOS

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és kormánya nevében tisztelettel köszöntöm és jókívánásaimat fejezem ki abból az alkalomból, hogy megválasztották a római katolikus egyház pápájának. Öszintén reméljük, hogy öszentsége irányításával a katolikus egyház továbbra is elősegíti az emberiség létét érintő legfontosabb kérdések megoldását: előmozdítja a béke, az enyhülés és a leszerelés ügyét, a különböző világnézeti emberek alkotó együttműködését. Örömmel szolgál az államunk és a római katolikus egyház között kialakult jó viszony, amelynek fenntartásán a jövőben is következetesen munkálkodunk.

Losonczy Pál,

a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

A Vietnami Szocialista Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából Nguyen Phu Soai, az indokínai ország nagykövete sajtótájékoztatót tartott Budapesten

Az új portugál kormány letette a hivatali esküt

LISSZABON

Alfredo Nobre da Costa, Portugália új miniszterelnöke és kormányának 15 tagja kedden letette a hivatali esküt. Beiktatási beszédében az új kormányfő kijelentette: bár hivatali ideje csak korlátozott lehet, kormánya ennek ellenére nem ügyvezető kormányként, hanem a végrehajtó hatalom teljes jogú irányítójaként fog működni. Nobre da Costa beiktatási beszédében kijelentette, hogy Soares leváltása és az ő kinevezése nem áll ellentétben az ország alkotmányával. Ugyanakkor kifejezte készségét arra, hogy azonnal lemond, ha a pártok

egyezségre jutnak egymással egy működőképes kormány megalakításában.

Gazdasági kérdésekről szólva az új miniszterelnök — aki Soares korábbi kormányában az iparügyi tárca minisztere volt — kijelentette, hogy általában az előző kabinet politikáját fogja követni. A beiktatás alkalmából beszédet mondott Eanes elnök is. Korábbi nyilatkozataitól eltérően kijelentette, hogy a választások előrehozatalát fogja javasolni a pártoknak, amennyiben azok a parlamenten bizalmi szavazás során megbuktatják az új kormányt.

Folytatódnak a görög-török szakértői tárgyalások az Egei-tenger légiterének ellenőrzésével összefüggő kérdésekről

Bányásznapi randevú

Baranya megye fővárosában, Pécsen második alkalommal rendezik meg a bányásznapi randevút. Második alkalommal ünnepelnek együtt a bányászokkal a sajtó munkatársai. A Dunántúli Napló című napilap, a megye havonként megjelenő folyóirata, a Jelenkor, az országos lapok közül a Népszabadság, a Képes Újság, a Lobogó, továbbá a bányászélet üzemi lapjai, a Magyar Távirati Iroda, valamint a Magyar Rádió pécsi stúdiója és a Magyar Televízió pécsi körzeti stúdiója munkatársaik útján találkoznak olvasóikkal, hallgatóikkal, nézőikkel a gazdag program keretében.

Szeptember 1-én a városi sportcsarnokban ünnepi nagygyűléssel kezdődik a találkozó, ahol közreműködnek a Pécsi Nemzeti Színház művészei, a Pécsi Balett, a Baranya táncgyűjtés, a Mecseki Szénbányák Vállalat és a Mecseki Ércbányászati Vállalat fűvősenekarai.

Másnap a közreműködő sajtószerzők fotókiállításra nyílik a pécsi Ifjúsági Házban. Este a csertői bányász-élműnél fátylas felvonulás, koszorúzás és emlékülés teszi emlékeztetéssé a XXVIII. bányásznapot.

A harmadik napon nyitják meg a PMSC újmecekaljai stadionjában a sajtóutcat. A déln Szegebről megérkező helikopter leszállása után helyszíni televíziós közvetítés lesz, és felváltva kapcsolják Szeget, illetve Pécsét. A kamerák jóvoltából az egész ország részese lehet a szén-, urán- és olajbányászok ünnepeinek.

A bányásznapi randevú kínál még sok egyéb programot is. Lesz politikai fórum, show-műsor, divatbemutató,

tárgyneremény-sorsolás, színesek, újságírók kispályás labdarúgó-mérkőzése.

A háromnapos rendezvény bizonyára maradandó emléket és jó szórakozást nyújt az érdeklődőknek.

Folytatódnak a tüntetések Iránban

Iránban kedde virradóra folytatódott a rendszerellenes tömegmegmozdulások — jelenti a DPA nyugatnémet hírügynökség jól értesült teheráni forrásokra hivatkozva.

Kumban, a siita egyház szent városában a tüntetők kövekkel dobálták meg a kivényelt rendőrséget, amely viszont könnyfakasztó bombákat vetett be a tömeg szétoszlására. Többen megsérültek és néhány személyt letartóztattak. Teheránban és Tabrizban is összecsapások voltak a biztonsági erők és a tüntetők között.

Vietnami tiltakozás

A VNA hírügynökség jelentése szerint a közelmúltban hat kínai halászhajó hatolt be a Vietnami Szocialista Köztársaság területi vizeire a Kínával határos észak-vietnami Quang Ninh tartomány térségében. A hajókat a vietnami határőrség feltartóztatta.

Az esettel kapcsolatban a vietnami külügyminisztérium képviselője erősen tiltakozott a Kínai Népköztársaság hanoi nagykövetségét, kifejezésre juttatva, hogy az ilyen provokációs cselekmények súlyosan sértik a VSZK szuverenitását, területi épségét és biztonságát.

Államcsínykísérelt Nicaraguában

MANAGUA

A Somoza-rendszer megdöntésére irányuló államcsínykíséreltet hiúsítottak meg Managuában a nicaraguai nemzeti gárda egységei. A nicaraguai hadsereg sajtóattaséjának hétfői jelentése szerint a puccskíséreltben polgári személyeken kívül a nemzeti gárda egyes alakulatai is részt vettek.

A nemzeti gárda által nyilvánosságra hozott közlemény nem jelölte meg az akció meghíúsítása nyomán letartóztatott személyek számát, de megbízhatónak ítélt források szerint az őrizetbe vettek között van a nemzeti gárda 12 tisztje, 73 katonája, valamint több polgári személy.

A nicaraguai fegyveres erő-

ket országszerte riadókészültségbe helyezték. Az összeesküvés körülményeinek kivizsgálására négy ezredesből álló bizottságot neveztek ki.

A nicaraguai parlament hétfői ülésén a kongresszus jóváhagyta Somoza elnöknek azt a hivatalos kérését, hogy elnöki minőségében három hónapot külföldön tartózkodjék. Az elnöknek azért volt szüksége a parlament jóváhagyására, hogy a jelenlegi válságos körülmények között „alkotmányos támogatást kapjon az Egyesült Államoktól a Somoza-rezsim felállításához”.

Megfigyelők szerint az elnök külföldi tartózkodásának támogatása a parlament részéről felfogható úgy is: e

döntéssel „kaput nyitnak az elnök előtt, hogy a jelenlegi áttekinthetetlen körülmények között elhagyhassa az országot”.

Managuaui politikai megfigyelők a zavaros politikai és gazdasági helyzetet, valamint a hétfői puccskísérelt kapcsolatban megjegyzik: a nemzeti gárda egységeinek részvétele az államcsínykíséreltben — amely a hadsereg megosztottságát jelzi — súlyos fenyegetés Somoza meggyengült diktatórikus rendszerét. A 7500 főből álló nemzeti gárda ugyanis eddig a Somoza-rezsim felállítását célzó fegyveres védelmet biztosította, a fegyveres erők megosztottságával a diktatórikus rendszer utolsó biztos támasza is megrendült.

Moszkvába érkezett Khaddam

A szovjet kormány meghívására kedden hivatalos baráti látogatásra Moszkvába érkezett Abdel Halim Khaddam, az Arab Újjászületés

Szocialista Pártja vezetésének tagja, a Sziriai Arab Köztársaság miniszterelnök-helyettese és külügyminisztere.

Gyorslista

a gépkocsinyeremény-betétkönyvek 1978. augusztus 28-29-én megtartott sorsolásáról.

Az Országos Takarékpénztár a gépkocsinyeremény-betétkönyvek 69. sorsolását augusztus 28-án és 29-én Budapesten tartotta meg.

A sorsoláson azok a 10 000 és 5000 forintos betétkönyvek vettek részt, amelyeket 1978. április 30-ig váltottak és 1978. július 31-én még érvényben voltak.

Az alábbiakban közöljük a megyében váltott betétkönyvek nyertes számait.

A jegyzékben szereplő rövidítések a következők: Zsiguli 21 011 : z;

Skoda 120 L : s; Polski Fiat 126/650: pf; Trabant Lim. 601: t.

10 000 Ft összegű betét-könyvek:

8 022 515 s,	8 030 972 pf,
8 031 079 zs,	8 032 074 t,
8 035 275 s,	8 037 946 pf,
8 039 171 zs,	8 040 184 pf,
8 041 866 t,	8 051 001 s,
8 053 147 s,	

5000 Ft-os

8 529 248 pf,	8 540 059 pf,
8 554 366 s,	8 583 535 s,
8 587 738 s,	8 594 541 pf,
8 602 739 t,	8 605 031 t,
8 638 563 zs,	8 641 919 zs,
8 642 599 s,	8 658 192 s,
8 658 237 s,	8 663 302 zs,
8 669 243 s,	8 670 678 s,
8 671 736 s,	8 683 164 s,
8 683 263 s,	8 685 175 s,
8 689 501 s,	8 691 217 s,
8 701 371 s,	8 704 926 s,
8 708 195 zs,	8 708 195 zs,
8 709 444 t,	8 710 443 s,
8 710 502 pf,	8 715 695 zs,

A gyorslista közvetlenül a ház után készül, ezért az esetleges számbírák nem vállalnak felelősséget.

A sorsolás eredményének pontos adatait a szeptember 1-én megjelenő hivatalos nyertesnyereményjegyzék tartalmazza. A jegyzék megtekinthető az OTP-fiókokban, postahivatalokban és takarékszövetkezetekben. A nyertes betétkönyveket, vagy az azt helyettesítő igazolást a betétkönyvet kiállító takarékpénztári fióknál, postahivatalnál vagy takarékszövetkezetnél kell bemutatni. (MTI)

Öngyilkos lett Charles Boyer?

Az egykor oly népszerű filmszínész újabb értesülések szerint öngyilkos lett. A jelek szerint a filmszínész nem akarta túlélni feleségét, s önkéntesülte magát életének — mondják a francia származású hollywoodi színész barátai. Feltételezések az utólagos elrendelt boncolás eredménye is bizonyítani látszik, mivel hogy a vérben halálos mennyiségben találtak a Seconal nevű nyugtatószert.

Charles Boyer felesége, Patricia, aki szintén színésznő volt, a múlt hét csütörtökön halt meg rákban. Szombaton megtartott temetésén a férj már nem jelent meg, néhány órával később találtak rá egy barátjának házában, eszméletlen állapotban. S az orvosok már nem tudták segíteni rajta.

Charles Boyer két nappal hetvenkilencedik születésnapja előtt halt meg.

ÚJ FOG... fo... min... Sa

Az első jelent meg... rend... ról tartott... Budapest... Minisztérium

Először arr... hogy mi tette... törvény meg... kosság korsze... a növekvő igé... séhez és a k... célok megvaló... felelő minőség... gű élelmiszer... és. Ennek... menyrendszere... meg az élelm... törvény szabá... miszer-előállít... tárgyi, valam... egészségügyi... tételeit, a nye... anyagok felha... minőségi kö... Rendelkezik... könyvről, az é... ről, a gyártás... telettségéről... rozza az új é... taminnal dúsi... élelmiszer for... Jelentések a... csomagolását... bályozó fejeze... szer-előállítás... lem szervezeti... lődése a fogy... kel összhangb... rúv tette a... csomagolásána... nek a kiemele... mű szabályoz... vetelmény je... is nagy, mert... ját esztétikai... igényei szeri... csomagolást, é... rek jelöléséb... mációhoz jutn... nőségéről, fe... gáról és arról... vásárolt terr... ideig haszná... egészségkáros... nélkül. A jelö

Kés... A sajtótájé... esett arról is... mánykönyvek... lapoknak mit... niuk. Bejele... megalakult a... miszerkönyv... megkezdtek a... ba kerülő éle... leti leírását... könyv elkészí... fog igénybe v... Az élelmisze... követelménye... miszer-előállít... vetelménye... a minisztériu... kitűnően felk... ellenőrző háló... ezáltal biztos... tók érdekében... Az élelmisze... rehajtásával... szükségessé va

Eredeti j... testvérváro... a Mezőgazd...

Megkezdte munkáját a Szaljut-6 nemzetközi legénysége

Kiss Csaba, az MTI tudója jelenti:

A szocialista ország űrhajósainak részvétele az Interkozmosz-program teljesítésében nemzeti siker számunkra, de egyúttal a nemzetközi együttműködés jó példája is. Ez a részvétel ösztönzőleg hat az érdekelt országokban az űrutatási tudomány fejlődésére is — jelentette ki German Tyitov, a második szovjet űrhajós, a most folyó szovjet-NDK közös űrkísérelt kapcsán. Tyitov méltatta a többi szocialista ország űrhajós jelöltjeinek felkészülését, kijelentve, hogy viszonylag rövid időn belül, a szükséges tanfolyam befejeztével ők is útra kelnek a világűrbe.

Kedden az űrnégyes tagjai folytatták a technológiai kísérleteket, s emellett orvosi-biológiai vizsgálatokkal is foglalkoztak. Az állandó személyzet tagjaitól, Ivancsenkóvtól és Kovaljonoktól vért is vettek, hogy azt a földre

A képen balról Ivancsenkov, Eikovszkij, Jahn és Kovaljonok

szállítsák a visszatérő űrhajóval. Bikovszkij és Jahn nem saját űrhajójával, a Szozjuz-31-gyel tér vissza a Földre, hanem Kovaljonok és Ivancsenkov Szozjuz-29-esével. Ezért kedden átszerelték a méretre készült üléseket az

egyik űrhajóból a másikba. Ezek az ülések, pontosabban fekhelyek, azért készülnek az űrhajósok testméretére, hogy a maximális segítséget nyújtsák a gyorsulás elviseléséhez, megfelelő támasztékok adjanak az űrhajósoknak.

Losonczi Pál távirata I. János-Pál pápának

Öszentsége I. János-Pál pápa

VATIKÁNÁRVAOS

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és kormánya nevében tisztelettel köszöntöm és jókívánságaimat fejezem ki abból az alkalomból, hogy megválasztották a római katolikus egyház pápájának. Öszintén reméljük, hogy öszentsége irányításával a katolikus egyház továbbra is elősegíti az emberiség létét érintő legfontosabb kérdések megoldását: előmozdítja a béke, az enyhülés és a leszerelés ügyét, a különböző világnézeti emberek alkotó együttműködését. Örömközzük, hogy az államunk és a római katolikus egyház között kialakult jó viszony, amelynek fenntartásán a jövőben is következetesen munkálkodunk.

Losonczi Pál,

a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

A Vietnami Szocialista Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából Nguyen Phu Soai, az indokínai ország nagykövete sajtótájékoztatót tartott Budapesten

Az új portugál kormány letette a hivatali esküt

LISSZABON Alfredo Nobre da Costa, Portugália új miniszterelnöke és kormányának 15 tagja kedden letette a hivatali esküt. Beiktatási beszédében az új kormányfő kijelentette: bár hivatali ideje csak korlátozott lehet, kormánya ennek ellenére nem ügyvezető kormányként, hanem a végrehajtó hatalom teljes jogú irányítójaként fog működni. Nobre da Costa beiktatási beszédében kijelentette, hogy Soares leváltása és az ő kinevezése nem áll ellentétben az ország alkotmányával. Ugyanakkor kifejezte készségét arra, hogy azonnal lemond, ha a pártok

egyezségre jutnak egymással egy működőképes kormány megalakításában.

Gazdasági kérdésekről szólva az új miniszterelnök — aki Soares korábbi kormányában az iparügyi tárca minisztere volt — kijelentette, hogy általában az előző kabinet politikáját fogja követni.

A beiktatás alkalmából beszédet mondott Eanes elnök is. Korábbi nyilatkozataitól eltérően kijelentette, hogy a választások előrehozatalát fogja javasolni a pártoknak, amennyiben azok a parlamenten belül bizalmi szavazás során megbuktatják az új kormányt.

Folytatódnak a görög-török szakértői tárgyalások az Egei-tenger légitereinek ellenőrzésével összefüggő kérdésekről

Bányásznap rendezvénnyel

Baranya megye fővárosában, Pécsen második alkalommal rendezik meg a bányásznap rendezvénnyel. Második alkalommal ünnepelnek együtt a bányászokkal a sajtó munkatársai. A Dunántúli Napló című napilap, a megye havonként megjelenő folyóirata, a Jelenkor, az országos lapok közül a Népszabadság, a Képes Újság, a Lobogó, továbbá a bányászélet üzemi lapjai, a Magyar Távirati Iroda, valamint a Magyar Rádió pécsi stúdiója és a Magyar Televízió pécsi körzeti stúdiója munkatársaik útján találkoznak olvasóikkal, hallgatóikkal, nézőikkel a gazdag program keretében.

Szeptember 1-én a városi sportcsarnokban ünnepi nagygyűléssel kezdődik a találkozó, ahol közreműködnek a Pécsi Nemzeti Színház művészei, a Pécsi Balett, a Baranya táncgyűttes, a Mecseki Széchenyiféle Vállalat és a Mecseki Ércbányászati Vállalat fűvőszenekei.

Másnap a közreműködő sajtószerzők fotókiállításra nyitják a pécsi Ifjúsági Házban. Este a csertői bányász-emlékműnél fáklyás felvonulás, koszorúzás és emlékülés teszi emlékeztetővé a XXVIII. bányásznapot.

A harmadik napon nyitják meg a PMSC újmecekaljai stadionjában a sajtótudat. A délnél Szegedről megérkező helikopter leszállása után helyszíni televíziós közvetítés lesz, és felváltva kapcsolják Szegedet, illetve Pécsét. A kamerák jóvoltából az egész ország részese lehet a szén-, urán- és olajbányászok ünnepeinek.

A bányásznap rendezvény kínálja még sok egyéb programot is. Lesz politikai fórum, show-műsor, divatbemutató, tárgyeremény-sorsolás, színesek, újságírók kispályás labdarúgó-mérkőzése.

A háromnapos rendezvény bizonyára maradandó emlékeket és jó szórakozást nyújt az érdeklődőknek.

Folytatódnak a tüntetések Iránban

Iránban kedde virradóra folytatódott a rendszerellenes tömegmegmozdulások — jelenti a DPA nyugatnémet hírügynökség jól értesült teheráni forrásokra hivatkozva.

Kumban, a siita egyház szent városában a tüntetők kövekkel dobálták meg a kiviszelt rendőrséget, amely viszont könnyfakasztó bombákat vetett be a tömeg szétoszlására. Többen megsérültek és néhány személyt letartóztattak. Teheránban és Tabrizban is összecsapások voltak a biztonsági erők és a tüntetők között.

Vietnami tiltakozás

A VNA hírügynökség jelentése szerint a közelmúltban hat kínai halászhajó hatolt be a Vietnami Szocialista Köztársaság területi vizeire a Kinával határos észak-vietnami Quang Ninh tartomány térségében. A hajókat a vietnami határőrség feltartóztatta.

Az esettel kapcsolatban a vietnami külügyminisztérium képviselője erősen tiltakozott a Kínai Népköztársaság hanoi nagykövetségénél, kifejezésre juttatva, hogy az ilyen provokációs cselekmények súlyosan sértik a VSZK szuverenitását, területi épségét és biztonságát.

Államcsínykísérelt Nicaraguában

MANAGUA A Somoza-rendszer megdöntésére irányuló államcsínykíséreltet hiúsítottak meg Managuában a nicaraguai nemzeti gárda egységei. A nicaraguai hadsereg sajtóattaséjának hétfői jelentése szerint a puccskíséreltetben polgári személyeken kívül a nemzeti gárda egyes alakulatai is részt vettek.

A nemzeti gárda által nyilvánosságra hozott közlemény nem jelölte meg az akció meghíúsítása nyomán letartóztatott személyek számát, de megbízhatónak ítélt források szerint az őrizetbe vettek között van a nemzeti gárda 12 tisztje, 73 katonája, valamint több polgári személy.

A nicaraguai fegyveres erő-

ket országszerte riadókézsültségbe helyezték. Az összeesküvés körülményeinek kivizsgálására négy ezredesből álló bizottságot neveztek ki.

A nicaraguai parlament hétfői ülésén a kongresszus jóváhagyta Somoza elnöknek azt a hivatalos kérését, hogy elnöki minőségben három hónapot külföldön tartózkodjék. Az elnöknek azért volt szüksége a parlament jóváhagyására, hogy a jelenlegi válságos körülmények között „alkotmányos támogatást kapjon az Egyesült Államokban teendő látogatásához”.

Megfigyelők szerint az elnök külföldi tartózkodásának támogatása a parlament részéről felfogható úgy is: e-

döntéssel „kaput nyitnak az elnök előtt, hogy a jelenlegi áttekinthetetlen körülmények között elhagyhassa az országot”.

Managuai politikai megfigyelők a zavaros politikai és gazdasági helyzettel, valamint a hétfői puccskíséreltet kapcsolatban megjegyzik: a nemzeti gárda egységeinek részvétele az államcsínykíséreltetben — amely a hadsereg megosztottságát jelzi — súlyos fenyegetés Somoza meggyengült diktatórikus rendszerére. A 7500 főből álló nemzeti gárda ugyanis eddig a Somoza-rezsim feltehetően fegyveres védelmét biztosította, a fegyveres erők megosztottságával a diktatórikus rendszer utolsó biztos támasza is megrendült.

Vezető ENSZ-tisztviselő látogatása

A Külügyminisztérium meghívására hazánkban tartózkodott P. K. Banerjee, az ENSZ-titkárság politikai és biztonsági tanácsi ügyekkel foglalkozó részlegének vezető beosztású tisztviselője.

P. K. Banerjeét fogadta Rácz Pál külügyminisztériumi államtitkár és megbeszéléseket folytatott vele Szarka Károly külügyminiszter-helyettes. A vendég előadást tartott a leszerelés időszaki kérdéseiről a Magyar Külügyi Intézetben, látogatást tett Lőrinczi Tamásnál, az Országos Béketanács leszerelési szakbizottságának elnökénél, valamint Simai Mihály akadémikusnál, a Világgazdasági Kutató Intézet igazgatóhelyettesénél. (MTI)

Öngyilkos lett Charles Boyer?

Az egykor oly népszerű filmszínész újabb értesülések szerint öngyilkos lett. A jelen szerint a filmszínész nem akarta túlélni feleségét, s önkézevel vetett véget életének — mondják a francia származású hollywoodi színész barátai. Feltételezések az utólagos elrendelt boncolás eredménye is bizonyítani látszik, mivel hogy a vérben halálos mennyiségben találtak a Sencal nevű nyugat-amerikai orvosok.

Moszkvába érkezett Khaddam

A szovjet kormány meghívására kedden hivatalos baráti látogatásra Moszkvába érkezett Abdel Halim Khaddam, az Arab Újjászületés

Szocialista Pártja vezetésének tagja, a Szíriai Arab Köztársaság miniszterelnök-helyettese és külügyminisztere.

Gyorslista

a gépkocsinyeremény-betétkönyvek 1978. augusztus 28-29-én megtartott sorsolásáról. Az Országos Takarékpénztár a gépkocsinyeremény-betétkönyvek 69. sorsolását augusztus 28-án és 29-én Budapesten tartotta meg. A sorsoláson azok a 10 000 és 5000 forintos betétkönyvek vettek részt, amelyeket 1978. április 30-ig váltottak és 1978. július 31-én még érvényben voltak. Az alábbiakban közöljük a megváltozott betétkönyvek nyertes számain. A jegyzékben szereplő rövidítések a következők: Zsiguli 21 011: zs;

Skoda 120 L s;	Polski Fiat 126/650: pf;	Trabant Lim. 601: t;
10 000 Ft összegű betét-könyvek:		
8 022 515 s,	8 030 972 pf,	
8 031 079 zs,	8 032 074 t,	
8 035 275 s,	8 037 946 pf,	
8 039 171 zs,	8 040 184 pf,	
8 041 866 t,	8 051 001 s,	
8 053 147 s,		
5000 Ft-os		
8 529 248 pf,	8 540 059 pf,	
8 554 366 s,	8 583 535 s,	
8 587 738 s,	8 594 541 pf,	
8 602 739 t,	8 605 031 t,	
8 638 563 zs,	8 641 919 zs,	
8 642 599 s,	8 658 192 s,	
8 658 237 s,	8 663 302 zs,	
8 669 243 s,	8 670 678 s,	
8 671 736 s,	8 683 164 s,	
8 683 263 s,	8 685 175 s,	
8 689 501 s,	8 691 217 s,	
8 701 371 s,	8 704 926 s,	
8 708 195 zs,	8 708 195 zs,	
8 709 444 t,	8 710 443 s,	
8 710 502 pf,	8 715 695 zs,	

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, ezért az esetleges számbírák nem vállalnak felelősséget. A sorsolás eredményének pontos adatait a szeptember 1-én megjelenő hivatalos nyertesnyereményjegyzék tartalmazza. A jegyzék megtekinthető az OTP-fiókokban, postahivatalokban és takarékszövetkezetekben. A nyertes betétkönyveket, vagy azt helyettesítő igazolást a betétkönyvet kiállító takarékpénztári fióknál, postahivatalnál vagy takarékszövetkezetnél kell bemutatni. (MTI)

ÚJ FOG
fo
min
So

Az első
jelent meg.
kiadott ren
ról tartottal
Budapesten
Minisztérium

M

Először ar
hogy mi tette
törvény megal
kosság korszer
a növekvő igé
séhez és a k
célok megvaló
felelő minőség
gű élelmiszer e
sége. Ennek
menyrendszere
meg az élelm
törvény szabá
míster-előállít
tárgyi, valam
egészségügyi,
teteit, a nye
anyagok felha
minőségi kö
Rendelkezik
könyvről, az é
rői, a gyártás
teleztségeről.
rozza az új é
taminnal dúsi
élelmiszer for
Jelentések a
csomagolását
bályozó fejeze
szer-előállítás
lem szervezeti
lődése a fogy
kel összhangb
rűvé tette a
csomagolásána
nek a kiemele
mű szabályoz
vetelmény je
is nagy, mert
ját esztétikai
igényei szerin
csomagolást, é
rek jelöléséből
mációhoz jutn
nőségéről, fe
gáról és arról
vásárolt terr
ideig haszná
egészségkáros
nélkül. A jelö

Kés

A sajtótáje
esett arról is
mánykönyvne
lapoknak mit
niuk. Bejele
megalakult a
miskerkönyv
megkezdtek a
ba kerülő éle
leti leírását.
könyv elkészí
fog igénybe v
Az élelmisz
követelménye
míster-előállít
vetelményein
a minisztériu
kitűnően felk
ellenőrző háló
ezáltal biztos
tők érdekvedé
Az élelmisz
rehajtásával v
szükségessé va

J

Eredeti j
testvérváro
a Mezőgazd

...

J

...

...

...

...

ÚJ FOGALMAK:

fogyaszthatósági határidő, minőségmegőrzési időtartam

Sajtótájékoztató az élelmiszertörvényről

Az első magyar élelmiszertörvény 1976-ban jelent meg. A törvény és ennek végrehajtására kiadott rendeletek megvalósításának a helyzetéről tartottak sajtótájékoztatót a közeli napokban Budapesten, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumban.

Mi tette szükségessé?

Először arról esett szó, hogy mi tette szükségessé a törvény megalkotását. A lakosság korszerű ellátásához, a növekvő igények kielégítéséhez és a külkereskedelmi célok megvalósításához megfelelő minőségű és mennyiségű élelmiszer előállítására szükség volt. Ennek teljes követelményrendszerét határozza meg az élelmiszertörvény. A törvény szabályozza az élelmiszer-előállítás személyi, tárgyi, valamint élelmiszer-egészségügyi, műszaki feltételeit, a nyers- és adalékanyagok felhasználását és a minőségi követelményeket. Rendelkezik a gyártmánykönyvről, az élelmiszerkönyvről, a gyártási engedély közzétételéről, s meghatározza az új élelmiszer, a vitaminnal dúsított és a diétás élelmiszer forgalmát.

Jelentősek az élelmiszerek csomagolását és jelölését szabályozó fejezetek. Az élelmiszer-előállítás és -kereskedelmiszervezetési és formai fejlődése a fogyasztói igényekkel összhangban szükségessé tette az élelmiszerek csomagolásának és jelölésének a kiemelését és egyértelmű szabályozását. E két követelmény jelentősége azért is nagy, mert a fogyasztó saját esztétikai és gyakorlati igényei szerint itéli meg a csomagolást, és az élelmiszer jelöléséből kíván információhoz jutni a termék minőségéről, felhasználhatóságáról és arról, hogy a megvásárolt termék mennyi ideig használható fel az egészségkárosodás veszélye nélkül. A jelöléskötelezettsé-

gek között a fogyaszthatósági határidő és a minőségmegőrzési idő feltüntetése jelentette a legtöbb problémát a törvény teljesítésében.

Az élelmiszerek tárolását, szállítását és forgalombahozatalát a törvény úgy tartalmazza, hogy megköveteli az élelmiszer-egészségügyi és minőség-ellenőrzést szolgáló előírások megtartását, és ennek érdekében egyértelmű tilmakokat állít. Egyértelműen meghatározásra kerül a csökkent minőségű élelmiszer forgalma úgy, hogy egyidejűleg ehhez a csökkent minőségű élelmiszerhez mérsékelt árak kell tartoznia.

A törvény nem tesz különbséget a hazailag előállított és külföldről behozott élelmiszerek között. A szabályozási kör azzal zárul, hogy az előírások megtartását kétirányú szigorú ellenőrzés követeli meg. Az egyik ellenőrzést az előállítónak kell folyamatosan biztosítania úgy, hogy „élelmiszert forgalombahozatal céljára csak akkor szabad a termelő üzeméből kiszállítani, ha minőség-ellenőrzés útján megállapították, hogy az élelmiszer minősége megfelel az előírásoknak”. A másik (hatósági, állami) ellenőrzést az illetékes élelmiszerminőség-ellenőrző és élelmiszer-egészségügyi ellenőrző intézményeknek kell végezniük a nyersanyagot, a technológiát, a forgalmazáson keresztül a fogyasztók asztaláig úgy, hogy a „hatósági ellenőrzés során hozott határozat felülbiztosításra tekintet nélkül végrehajtható”.

Készül az élelmiszerkönyv

A sajtótájékoztatóon szó esett arról is, hogy a gyártmánykönyvek, a gyártmánylapoknak kell tartalmazniuk. Bejelentették, hogy megalakult a Magyar Élelmiszerkönyv bizottság, s megkezdtek a nyilvántartásba kerülő élelmiszerek kísérleti leírását. Az élelmiszerkönyv elkészítése több évfog igénybe venni.

Az élelmiszerek minőségi követelményeinek és az élelmiszer-előállítás higiéniai követelményeinek ellenőrzésére a minisztérium műszakilag kitűnően felkészült hatósági ellenőrző hálózatot működtet, ezáltal biztosítja a fogyasztók érdekvédelmét.

Az élelmiszertörvény végrehajtásával kapcsolatban szükségessé váló beruházások,

fejlesztések költségeit — hangzott el a sajtótájékoztatóon — csak a népgazdaság teherbíró képességének a függvényében lehet biztosítani. Az élelmiszeripar meglévő üzemében a szükségessé váló fejlesztések, beruházások több milliárd forintos költségekkel járnak. Ebből első sorban a még hiányzó speciális járművek, csomagoló- és jelölőgépek beszerzését, a szükséges korszerűsítéseket, az üzemi higiéniai feltételeket kell megoldani.

Egységes jelölés

Az élelmiszertörvény hatályba lépése óta a legtöbb vitatott és kritizált volt az élelmiszerek jelölése. Ezen

belül a gyorsan romló élelmiszereknél a fogyaszthatósági határidő, a huzamosabb időn át eltartható élelmiszereknél a minőségmegőrzési időtartam feltüntetése. A törvény ebben a tekintetben két alapvetően új dolgot tartalmaz. Az egyik, hogy új fogalmat vezetett be (fogyaszthatósági határidő és minőségmegőrzési időtartam), a másik, hogy egységes. Vagyis eddig is fel kellett tüntetni az élelmiszerek csomagolásán a gyártási időt, azonban azt az időt, amelyet az élelmiszer a gyártástól a fogyasztásig „elfölthetett”, különbözőképpen, különböző tartalommal neveztek meg az előállítások. Ebből az következett, hogy kilenc-tíz elnevezési forma is előfordult.

Az élelmiszertörvény új műszaki fogalmat vezetett be, a minőségmegőrzési időtartamot, amely a gyorsan romló élelmiszereknél a fogyasztásig tartó időtartamot jelenti, ha a fogyasztásig eltartható élelmiszereknél a minőség megőrzési időtartamnak (minőség megőrzési időtartam) kell nevezni. Ez azonban tartalmaz új, mert ez már azt jelenti, ha a fogyasztásig eltartható élelmiszereknél a minőség megőrzési időtartamnak (minőség megőrzési időtartam) kell nevezni. Ez azonban tartalmaz új, mert ez már azt jelenti, ha a fogyasztásig eltartható élelmiszereknél a minőség megőrzési időtartamnak (minőség megőrzési időtartam) kell nevezni.

A sajtótájékoztatót összefoglalva megállapították, hogy húsz hónapja hatályba lépett az első magyar élelmiszertörvény előírásainak a teljesítéséhez a tárca megtevése az intézkedéseket. Az élelmiszer-előállítás a törvény követelményeinek megtartásával, illetőleg megtartására törekedve folytatják tevékenységüket, hogy a fogyasztók az életszínvonal növekedésével párhuzamosan igényeiknek megfelelő élelmiszereket vásárolhassanak. Mivel az élelmiszerek minősége közvetlenül hat a társadalmi tevékenységre, az exportképességre és a társadalmi életszínvonalának alakulására, ez több, mint élelmiszer-higiéniai feladat.

90 ÉVE SZÜLETETT

Horváth Antal

Augusztus 28-án volt Horváth Antal születésének kilencvenedik évfordulója. Abban a Hajdúsámszonban született 1888-ban agrárproletár családból, ahol már a századfordulót megelőzően a község lakosságának több mint egyharmada egy talpalatnyi földdel sem rendelkezett, de ahol nagyon nagy számban lakott saját földjükből megélni nem tudó, s így további munkaalkatmal kereső törpebirtokosok is, miközben a határnak közel fele a 100 holdnál többet birtoklók kezén volt.

A Horváthék és a hozzájuk hasonló nincstelen családok tagjainak ilyen körülmények között gyermekkorukban kellett már munkába állniuk, s mielőbb részt kellett venniük az aratás, a csepelés embernázó munkájában is, hogy amennyire csak lehet, biztosítsák a nagy család ellátását. Mivel azonban a község határa csupán a munkát keresők egy részének adhatott kereseti lehetőséget, így a megye más részében, „a fekete földi gazdáknál” kellett gyakran napszámlehetőséget szerezni. Horváth Antal is ezt az utat járta végig, mígnem közvetlenül az első világháború előtt néhány holdas harmados földhöz jutott. (A termés egyharmadát kapta a földet művelő kisbérlet, míg a kétharmad rész a földtulajdonosé volt.) Ez az agrárproletárak számára ritka kedvező alkalom — de ami valójában a nagyon alacsony szintű létminimumot jelentette — bátorította fel arra, hogy családát alapítson. Házasságkötése napján, 1914 júniusában azonban megkapta katonai behívóját, s ezzel megkezdődött hétéves távolléte falujától, családjától.

A bevonulása után azonnal a frontra vitték, és hamarosan orosz fogságba került. A foglyotábor drótkerítései közül a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szabadította ki. Ekkor önként jelentkezett a forradalmi hadseregbe, s végigküzdötte a polgárháborút. Hétévi szovjet-oroszországi tartózkodás után, 1921-ben tért haza.

Itthon rövid időn belül kapcsolatot teremtett a község baloldali mozgalmának szervezőivel: Lisztes Imrével, az 1919-es községi direktóriumi elnökkel, Csuka Sándorral, a helybeli egyik illegális proletárszervezet vezetőjével, Sándor Lajos volt direktóriumi taggal, a

KMP illegális sajtótermékeinek terjesztőjével. Hozzájuk hasonlóan többször kísérletet tett az akkor papíron engedélyezett lehetséges legbaloldali szervezetre, a Magyarországi Szociáldemokrata Párt helyi csoportjának létrehozására, de a község vezetői ezt minden eszközzel megakadályozták. Gyűléseiket ennek ellenére megtartották. Ezekre a gyűlésekre Horváth Antal és Gábor Lajos vitték el a titokban terjesztett kommunista propagandaanyagot. Proletár sorsai között állandóan propagandamunkát végzett, s közülük megszervezte a Hajdúsámszonban működő illegális kommunista sejtek egyikét.

Mindezt a veszélyt annak ellenére vállalta, hogy a csendőrség őt, mint aki hét évet töltött Szovjet-Oroszországban, különösen figyelte. Többször tartották nála házkutatást, hogy elkobozhassák az általa is terjesztett illegális propaganda-kiadványokat. Egy-egy házkutatás után rendszeresen bevitték a csendőrségre, ott gúzsba kötötték, gyakran összeverték. A kínzások során gyomrát, belső szerveit összeroncolták, beteges emberré vált. Elvei mellett mégis a Horthy-korszak egész ideje alatt kitartott, s egy pillanatra sem hagyta abba munkásszolgalmi tevékenységét.

A felszabadulás után belépett a Magyar Kommunista Pártba, annak helyi vezetőségében aktív munkát fejtett ki. Tagja volt a földosztó bizottságnak is. Lelkes, odaadó tevékenységével hozzájárult ahhoz, hogy Hajdúsámszonban az 1945-ös és az 1947-es országgyűlési képviselőválasztásokon a Magyar Kommunista Párt a legnagyobb arányú szavazatot kapta Hajdú megyében. A felszabadulás utáni első választáson az MKP abszolút győztes lett, megkapta a szavazatok 52,4 százalékát. 1947-ben pedig, ha arányában nem is, de abszolút számokban még tovább növekedett a községben az MKP-ra leadott szavazatok száma.

Horváth Antal részt vett a helybeli Dózsa Termelőszövetkezet alapításában, s itt 1960-ban bekövetkezett haláláig raktárosi teendőket látott el. Sok szenvedéssel teli életét azzal a tudattal fejezhette be, hogy az ő áldozatvállalásai nem voltak hiábavalók, gyökeresen megváltozott, jóra fordult a magyar agrárproletárok élete.

Dr. Szűcs Ernő

Felkészülés az őszi csúcsra

Tegnap délelőtt a MÁV Vezérigazgatóságán háromnapos országos szállítási tanácskozás kezdődött. Napirenden a vasút idej legnagyob feladata, az őszi forgalom szervezése, lebonyolítása. A várható szállítási feladatok teljesítésére a MÁV, társállalataival együttműködve összehangolt intézkedéseket hozott.

Az értekezletre a vasúti szakemberek mellett meghívták a Központi Szállítási Tanács, s a tárcaközi operatív bizottság tagjait, a Volán Tröszt, több külkereskedelmi vállalat, egyesülés, nagyüzem képviselőit. A fontos tanácskozáson összesen 180 vállalat képviselője vesz részt.

Kiállítás Moszkvában

A Szovjetunió immár harmadszor rendezi meg a mezőgazdasági technika nagy nemzetközi seregszemléjét. A kiállításra Moszkvában a Szokolnyiki parkban kerül sor augusztus 31-től szeptember 14-ig.

Ahogy minden ilyen nagy nemzetközi kiállítások lenni szokott, a vendéglátó ország a szokásosnál nagyobb területen, több újdonsággal mutatkozik be. Így lesz ez most is: a szovjet kiállítók mintegy másfélszer mezőgazdasági géppel, berendezéssel és eszközzel várják az érkező látogatókat. És tegyük mindjárt hozzá, nem alaptalanul. Ma a Szovjetunió annyi mezőgazdasági gépet gyárt, mint az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és az NSZK együttvéve, s termékeit a világ több mint hatvan országában vásárolják szívesen. Az utóbbi tíz évben a szakemberek mintegy másfél ezer mezőgazdasági gépkonstrukciót fejlesztettek ki és honosítottak meg a termelésben, ezek közül a legújabbak szintén ott lesznek a Szokolnyiki parkban.

Bemutatják például a talajművelésre szerkesztett gépegyeségeket és energetikai eszközöket, a vegyszeres növényvédelem, az öntözés és az állattenyésztés újdonságait. Közülük is bizonyára sok érdeklődőt vonz majd az RKSZ-6 önjáró répaszedő kombájn, amely műszaki színvonalát tekintve sok hasonló külföldi gépet felülmúl. Először láthatják az érkező látogatók a KSZKU-6 típusú, hatsoros, önjáró kukoricaszedő kombájn, a KZSZ-50 gabonatisztító és szárító berendezést, amelynek a teljesítménye ötven tonna óránként, vagy a 90 centiméteres sőtávolságú gyapotszárítógép megművelésére és a gyapot betakarítására gyártott gépsorokat is.

Természetesen sok külföldi kiállító is bemutatja legújabb termékeit a mezőgazdasági technika moszkvai seregszemléjén. Több mint húsz országból mintegy 700 cég jelezte részvételi szándékát a szovjet rendezőknek.

E. V.

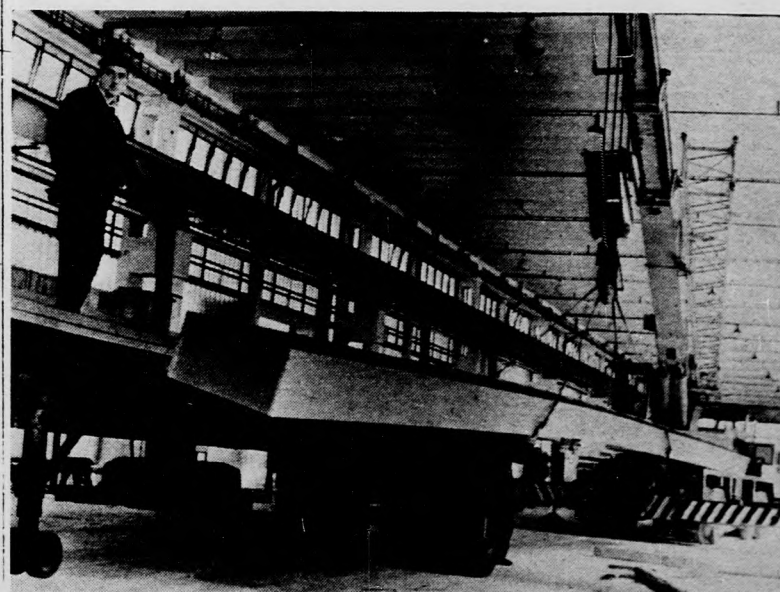
GABONATÁROLO ÉPÜL PÜSPÖKLADÁNYBAN

Elkészült a püspökladányi gabonataroló silók közötti garrattartó acélszerkezete. A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói a napokban megkezdtek a 18 méter hosszú, darabonként 30 mázsa súlyú hegesztett acéltartók helyszínreállítását.

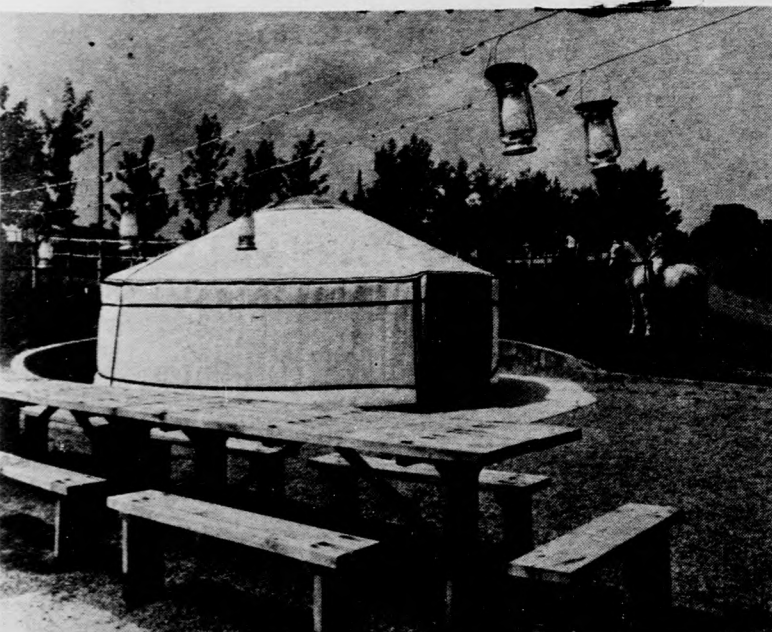
(Fotó: Kőszeghy)

A tartókat daruval rakják fel a szállító trélerrekre

JURTA KAPOSVÁRON

Eredeti jurtát kapott Kaposvár ajándékba mongol testvérvárosától, Darhantól. A nemezsből készült sátrat a Mezőgazdasági Főiskola lovaspályáján állították fel (MTI-fotó, Bajkór József felvétele)

KISZ-titkárok felkészítése

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága rendszeresen gondoskodik az alapszervezeti titkárok éves felkészítéséről és továbbképzéséről. Ma, augusztus 30-án a hajdúszoboszlói KISZ-iskolában kezdődik az a tábor, amelyben a megye mezőgazdaságában, élelmiszeriparában, a lakótelepeken és falun dolgozó KISZ-titkárokat készítik fel a következő mozgalmi évrre.

A szeptember 4-ig tartó tanfolyamon változatos témák kerülnek napirendre. Foglalkoznak majd a KISZ-alapszervezetek részvételével a gazdasági építómunkák, s ezzel kapcsolatban érintik a megye aktuális gazdaságpolitikai kérdéseit is. Megvitatják a munkahelyi demokrácia fejlesztésének időszerű kérdéseit, a KISZ érdekvédelmi feladatait, az 1978. évi ifjúsági parlamentnek előkészületeinek fontosabb tennivalóit, a dolgozói alapszervezetekben folyó ideológiai nevelőmunka helyzetét, a szervezési, vezetési kérdéseket és a dolgozói KISZ-szervezetek szerepét a testettség, a tömegsport fejlesztésében.

A változatos programban kulturális és sportrendezvények is szerepelnek, így többek között sor kerül a VIT-en járt megyei delegáció élmenybeszámolójára is. A tábor vezetője Szombati Béla, a KISZ megyei bizottságának titkára.

Ifjúsági lakások és tulajdonosaik

Társadalmunk hatalmas pénzüsséget fordít lakásépítésre. A fiatal házásoknak mégsem tud azonnal lakást biztosítani, így hosszabb-rövidebb időre szükségük van arra, hogy a szülőknél húzódnak meg addig, amíg lakás-problémájuk megoldódik. Azok pedig, akiknek sem a szülei, sem a nagyszülei nem tudnak segíteni, kénytelenek albérlébe költözni.

Igaz, az albérlés drága. Egy szobáért 6-800, komfortos lakásért 1500-1800 forintot is elkérnek. A fiatal házások általában 3-4 évig laknak albérlésben.

Olyan fiatal házaspárokat kerestem fel, akik hosszabb-

rövidebb várakozási idő után OTP-s ifjúsági lakást kaptak.

Hogy jutottak hozzá a lakáshoz? Kitől és milyen támogatást kaptak? Van-e valami problémájuk a beköltözés után? Ezekre a kérdésekre kerestem választ.

B. Gyula.

— 1977-ben nőültem. Anyósoméknál laktunk, a kis-szobát kaptuk meg. Jó volt, mert nem kellett semmiről gondoskodnunk, feleségem is, én is a fizetésünket majdnem teljes egészében leraktuk egy éven keresztül. 1974-ben szövetkezeti lakást írtam a tanácsnál. 1981-re igazolták vissza. OTP ifjúsági takarékbetétet volt, ami már meghaladta az öt évet. 1977 februárjában átírtam a szövetkezeti lakásigényemet tanácsbírókhoz. OTP-s ifjúsági öröklakásra 77 júniusában az OTP értesített, hogy lakást kaptunk. Nagyon örültünk a feleségemmel az értesítésnek. Késő este volt, mikor megtudtuk a nagy hírt, hogy lakástulajdonosok lettünk, mégis körbejártuk a közeli rokonokat, hogy eldicsekedjünk a hírről. Egyből az lett a téma, hogy miből fogjuk kifizetni a „beugrót”. A takarékból volt 30 ezer forintom, s szerződést kötöttem a munkahelyemmel; kaptunk negyvenezer forintot. Fizikai állományban vagyok, mivel lakatos a szakmam, így az államtól kaptam 80 ezer forintot. Van egy fiam, és vállaltunk még egy gyermeket, azért 60 ezer forint engedményt kaptunk. A feleségem GYES-en van, ezért 20 ezer forintot engedtek el. A 360 000 forintból 139 ezer forintot fizetnivaló maradt 30 évre. Havonta a bevételünk 3600 forint. 460 forint OTP-t fizetünk. Jól érezzük magunkat a lakásban. A nagyszobát sikerült berendezni, a gyermekszobát és az ebédlőt majd apránként bebutorozzuk, ha a feleségem is dolgozik.

K. Sándor és felesége postai alkalmazott.

— Ahogy összeházasodtunk, azonnal albérlébe költöztünk. Az első albérlés kritikán aluli volt, a mennyezet is beázott. Itt egy hónapig laktunk. A második albérlési lakás, amely egyszerű-konyhából áll, olcsóbb volt, és szerencsére külön bejáratú. Ebben négy évig laktunk, itt született meg mind a két kisfiumk. Tamás és Sanyika. Mind a kettőnek volt ifjúsági takarékbetétünk, ami az előtörlesztést fedezte. A munkáltatónk 80 ezer forintot hosszú lejáratú kölcsönt adott, amiért cserébe szerződést kellett kötnünk. A lakást szülők segítségével és a fiatal házásoknak adható kölcsönrel sikerült berendeznünk és otthonossá tennünk. Az OTP-nek havonta 730 forintot fizetünk törlesztésként. Ami a legnagyobb problémánk volt, hogy a környék ellátottsága roppant rossz. Két igen kicsi bolt van és egy szintén kis hentesüzlet, melyek sokszor zsúfolásig vannak. Nagyon sok minden hiányzik a boltokból, mégpedig közhasználatú cikkek. Pl. volt mikor zsír nem kaptam, gyufát, citromot, keményítőt. Egyszer öt liter tejet vittem haza, és mind savanyú volt. Nagyon várjuk még a játszótér elkészülését, amit a jövő évre ígértek. A gyerekek a függőfolyosón tudnak csak játszani, ami nem biztosítja a mozgásigényükhöz szükséges teret.

H. Jenő matematikus:

— Az idén végeztem el az egyetemet, alig egy hónapja dolgozom. Egyetemista koromban nőültem. Feleségem fizetéséből és szüleim támogatásából éltünk négyen, mert két kisfiam is van. Szövetkezeti lakást igényeltem, amire sokat kellett volna várni, ezért átírtam OTP-s lakásra, amit az idén meg is kaptunk. A lakásnak nagyon örültünk, mert négyen egy szobában lakni nem volt valami kényelmes. Az építkezés ideje alatt lakásunk rakár volt, ez nem használt nekik. Ráadásul az építők rohammunkát végeztek, hogy határidőre át tudják adni. Így rengeteg hiba van. Folyik a fűtőtest, az ajtó leszakadt, kétszer festették a lakást, de még mindig foltoz a beázás miatt a fal. A lakásba új bútort nem vásároltunk, a bútordarabokat középiskolás koromban vettem apránként, és ezzel rendeztük be a lakást izlésesen és a cél-nak megfelelően.

Ezeknek a fiataloknak megoldódott a legnagyobb gondjuk: a lakás megvan. Igaz, még sokáig törlesztik a kölcsönöket, kemény szerződéseket kötöttek a vállalatokkal, intézményekkel. Elmondhatjuk azonban, hogy önálló család és boldog lakástulajdonosok lettek, 24-25 évesen.

IFJÚSÁGI ÉS FELNŐTTPOLITIKA

Budapest és Havanna tanulságai

Általános a vélemény: százdunk nyolcadik évtizede soha nem látott, tapasztalt fellendülést hozott a nemzetközi ifjúsági mozgalomban. Ez nem nyilvánul ugyan meg olyan látványos akciókban, mint amilyenek az 1968-as diáklázongások voltak, amelyek azonban — annak ellenére, hogy végigsöpörtek

Nyugat-Európa egyes országait, illetve az Egyesült Államok néhány városán — mégsem léptek ki nemzeti keretükből.

Mindennél ekesebben beszél viszont az a tény, hogy Havannában, a XI. világifjúsági és diáktalálkozóra 145 ország 2000 ifjúsági szervezete küldte el képviselőit (beleértve a nemzetközi és regionális szervezeteket is), mindenekelett a ritkán adódó politikai fórumon való részvétel céljából.

Mi lehet ennek az oka? Politikusabbá vált volna a világ ifjúsága, aktívabbá lettek volna szervezetei? Egyáltalán: hogyan politizálnak az ifjúsági szervezetek, milyen erővonalak hatnak rájuk a leginkább?

Sokan tartják úgy — mások vitatják ezt a nézetet —, hogy a nemzetközi ifjúsági mozgalom a „felnőttpolitika” kísérleti terepszála. E nézet alátámasztásul fel szokták hozni, hogy az ifjúsági mozgalomban rendre hamarabb megvalósulnak olyan törekvések, amelyek a „felnőttpolitikában” csak később. Például az az ifjúsági európai biztonsági és együttműködési konferenciára érkezett a „nagy” helsinki előtti kerület sor. S a régen óhajtott leszerelési világkonferencia előjátékának is tekinthető rendkívüli ENSZ-ülésszak előtt jött létre az ifjúsági európai leszerelési konferencia az idén februárban, Budapesten, s nincs messze az időpontja az ifjúsági leszerelési világkonferencia összehívásának sem. A példák bizonyító erején persze el lehetne vitatkozni, mert — hogy a példánál maradjunk —, ugyan milyen alapon lehet egyes politikai folyamatok függvényévé tenni az ifjúság békevágyát, aminek az említett politikai rendezvények kifejezést adtak?

Az tény, hogy az ifjúsági szervezetek mindenütt szoros kapcsolatban vannak a politikai pártokkal. A politikai pártok szabják meg az ifjúsági szervezetek számára is az ideológiai irányt. Persze vannak eltérő esetek is. A vallási vagy turisztikai szervezetek olykor csak áttételes kapcsolatban állnak a pártokkal. A tömegbefolyással nem rendelkező néhány hírhedt vált csoport — mint amilyen például az olasz Vörös Brigádok, vagy a nyugatnémet Vörös Hadsereg Frakció —, amelynek tagjai fiatalok, de sem működésükben, sem szervezeten belül nem érik el az ifjúsági szervezet minimumát. Elfogadható példa más vonatkozásban viszont a nyugatnémet Ifjúsosocialisták (Jusók) esete. Ezen fiataloknak — a szoci-

áldemokrata párt által irányított ifjúsági szervezetről van szó — egy része szembe fordult a pártvezetés általuk opportunista tartott vonalával. A pártirányítás és az ifjúsági szervezet közötti kenyértörésre is sor került, amikor a szociáldemokrata párttagságától megfosztott Uwe Benneter választották meg a Jusók vezetőjéül. De végül is a Jusók amolyan enfant terrible-nek, azaz vésőt kölyöknek bizonyultak — mégpedig a szociáldemokrácia kölykeinek — azok után, hogy a következők bal-szárnypolitikát követő tagok (számszerűen nem sokan) elhagyták sorait.

Az a tény, hogy az ifjúsági szervezetek is csak a meglévő ideológiai struktúrához tudnak igazodni, meghatározó, s azt eredményezi, hogy az ideológiai frontok nagyjából ugyanott húzódnak, ahol a „felnőtt” politikában. Ugyanez viszont már nem mondható el az ifjúság politikai állásfoglalásairól. A nemzetközi ifjúsági mozgalomban a haladó eszmék mind nagyobb és gyorsabb ütemű térnyerését figyelhetjük meg. Ennek alátámasztásul elegendő számba venni az idei év két nagy politikai rendezvényének tapasztalatait.

Budapesten huszonkilenc európai ország valamennyi számottevő ifjúsági szervezetének képviselője az európai ifjúsági leszerelési konferencián olyan dokumentumot hagyott jóvá, amely korunk ezen igen fogas és fontos kérdésében, a leszerelésben a szocialista országok haladó békepolitikáját fejezi ki (még akkor is, ha a dokumentum néhány kérdésben kompromisszumos nézetet képvisel).

Havannában jóval szélesebb körű részvétellel s jóval tágabb témakörben — korunk valamennyi lényeges politikai kérdésében — a dolg megismétlődött. Ismételtelen bizonyosodott, hogy korunk ifjúsági mozgalomban a haladó eszmék dominálnak.

Visszatérve a kiinduló gondolathoz azonban azt is világosan látni kell, hogy az ifjúsági mozgalomban tapasztalható nagymértékű aktivitást elsősorban a nemzetközi helyzetben az utóbbi években bekövetkezett enyhülés tette lehetővé. S bár köztudott, hogy az egyes pártok által képviselt ideológiák között nincs és nem is lehet fegyverszűnet, az egyes hatalmon levő pártok gyakorlati együttműködésének keresése serkentőleg hatott az ifjúság nemzetközi méretű kapcsolataira is.

S ebben a kölcsönhatásban fejezhető ki talán a legmarkánsabban a „felnőtt” és az ifjúsági politika összefüggése. **Hahn Péter**

Szólni szólítatlan

Sok olyan tanácskozáson vettem már részt, ahol a fiataloknak kellett volna megnyilatkoznuk: KISZ-értekezleteken vagy munkahelyi megbeszéléseken. Döntő többségükön a nyitó beszéd elhangzása után (ez általában 50-90 perc) megdöbbentem. Azon, hogy az arcok érzelmentesek, azon, hogy olykor a nyugdíjastalálkozó is vitalisabbak, élénkebbek, mint a fiatalok fóruma. Aztán ha valaki hozzászól, nem tud kikecmeregni a frázisokból. A „közönség” (amelynek a köszöntésben megelölegezik a „résztvevő” jelzőt), hallatlan biztonsággal előre tudja, hogy ami következik, az ő személy szerint nem fogja érdekelni. Az arconok, a testtartás legálábbis ez tükröződik. Én pedig soha nem tudtam eldönteni, hogy igazuk van-e vagy sem.

Ha egy ilyen alkalommal csak az elhangzottakat venném figyelembe, hajlamos lennék igazat adni a fel nem szólóknak. Minek strapálják magukat? Ahogy ő nem figyel az előadóra, őra sem fognak figyelni. De hát honnan van egy fiatalnak olyan sok (szám szerint sok) tapasztalata, hogy annak alapján mindezt előre tudja? Szinte szokássá merevedik az „úgyis elmondja helyettem más” gondolata.

Mi lehet emögött? Bizonytalanság. A gyakorlati életben való tapasztalatlanság, mert emiatt nem tudja felmérni egy-egy problémának az életben (az ő személyes életében) betöltött szerepét az a fiatal, aki azután belső bizonytalanságát majdnem agresszív közömbösséggé merevíti.

Emlékezzünk csak, hogyan folyik egy ilyen értekezlet, tanácskozás: a vitaindító beszéd után, amely nemcsak feltár egy problémát, hanem — sajnos — rögtön választ is próbál adni rá, a levezető elnök felszólítja a jelenlevőket: szóljunk hozzá elvtársak. Mire csend. És olyan alkalommal, amikor például csak fiatalok vannak jelen, még furesább.

A fiatalok szeretnek vitatkozni, kérdezni, ezt tapasztalhatjuk nap mint nap a presszókban, iskolafolyosókon. Mi lehet az vajon, ami lezárja a békésen figyelmet mimelő huszonévesek gondolkodását és száját, mielőtt megnyilatkoznának? A társadalom, a közösség kétféle értékelő mechanizmussal rendelkezik: a spontán (mondjuk beszélgetésekben megnyilatkozó) és a hivatalossal (sajtó, rádió stb.). S ne feledjük az értékelésben az érzelmeik döntően befolyásolják a tudatos tevékenység irányát. Az érzelmeinkben szegény (nem igazán vitajellegű) hivatalos alkalmak ugyanúgy hatástalanok, mint a csak érzelmi hozzáállást tartalmazó presszó-beszélgetések. Ezekből a társadalom nem profitál.

A szólamokat, frázisokat nem kezelhetjük egyszerűen legyintéssel. Főleg a fiatalokat távolítják el fontos kérdésektől, azok megoldásán való gondolkodástól. Nemrégén részt vehettem a népfőnt megyei bizottságának ülésén, ahol az egyik téma környezetünk szépsége (mit is beszélnek csúnyasága) volt. A jelenlévő fiatalok közül egyetlen egy sem szólalt fel. Holott ők és gyermekeik valószínűleg ezeken a lakótelepeken fogják leélni életük nagy részét, járhatnak a kicsikkel a leaszfaltozott játszótérrekre a sarkosan kialakított járdákon. Szóval éppen nekik kellett volna a legvehemensebben hozzászólni. Akár dühösen is. Nem tették.

Vajon kitől várják az ország fejlődését, hogyha a fiatalok nem foglalnak állást az őket (is) érintő kérdésekben, hogyha nincs meg bennük az energia, hogy álláspontjukat megvédjék, és elképzeléseiket megvalósítsák? Ha pedig mindez megvan — mert megvan —, miért csak az „életben” van meg, miért nem találkozunk vele az értekezleteken, tanácskozáson?

Szilágyi Gábor

ELSŐ KIÁLLÍTÁS

Ez a címe annak a tárlatnak, amelyet a Fiafalok Fotóművészeti Stúdiója rendez Budapesten, a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban, a Budavári Palota A épületében. A kiállítás szeptember 1-én, délelőtt 11 órakor nyílik meg.

Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója — vagy Fiafal Fotóművészek Stúdiója? A kérdés nem formális: az 1977-es induláskor még voltak elnevezési bizonytalanságok. Ma már egyértelmű, hogy az első formula tükrözi pontosan a valós helyzetet. S egyúttal a szakma mai állapotát is: felsőkü középzó intézmény hiányában a stúdió fotografusképző is, pályakezdő fotóművészek (s jelöltek) mecénázási kerete is, és nem utolsósorban olyan szervezet, amely a szakmai közélethez ad alapozó tapasztalatokat. A név ezért is tér el a más művészeti ágakban szokásostól.

A stúdió életének első esztendőjében vállalnia kellett a fentiekből adódó, egymással

összefüggő, de mégis többirányú teendőket. Annyi feladatot, amennyi elvileg több szervezet (intézmény) keretét igényelné. Mint ahogy a kezdeti jelleg miatt számolni kellett a résztvevők elég jelentékeny életkori eltéréseivel is; induláskor ott volt a helyük azoknak, akik „rendes korúknak” főiskolára lettek volna jogosultak, s azoknak a huszonéveseknek is, akik ma kezdenek tehetségükről jelet adni. Harmincöt év alatt (ez a stúdiós korhatár) a fél-, egyévtizedes különbség is számottevő lehet; ez is a kezdő stúdió gondjai közé tartozik.

De a gondok forrásai egyben lehetőségek hordozói is. A sokféle feladat alkalom volt az erőfelmérésre, a személyiségek próbáját jelentette. Az életkori eltérések sokszínű problémacsoport elé állítják a stúdiókat. További sajátosságot jelent a „stábelsi” színesség: a stúdióban MTI-munkatársak, heti- és napilapok fotósai éppúgy vannak, mint nem főfoglalkozású fotografusok.

A mostani bemutatkozáskor nem véletlenül került a hangsúly az első szóra. Kezdeti lépés ez minden tekintetben. Egy új művészeti műhely keresi a helyét társadalmunk életében. Még nem közösség, de már igyekszik azzá válni. Még nincs határozott arculata, de már vannak markáns arcai. A kiállítás arról is tanúskodik, hiszen láthatunk itt a szakmában már ismert munkákat s most először jelentkezőket is. A már Péter, Urbán Tamás.

A CSŐSZERELŐ-IPARI VÁLLALAT

DEBRECENI KIRENDELTSÉGE FELVESZ

fűtőszereleket, csőszereleket, lakatosokat, hegesztőket, segéd munkásokat szerelők mellé, valamint komplett szerelőbrigádokat.

Munkásszállást biztosítunk. Heti szabad szombat.

Jelentkezés: Csőszereleki-iroda, Mikepércsi u. 5.

Álmo
Kölc
emlé

1968 ó
és községi
munk legn
nak, Kölc
mosdi udva

Álmosd,
hajdan er
övezte köz
is méltó ar
múltunk m
helyei köz
1604. októb
lán e falu
első győzte
Istrán haj
burgok zso
azonban ir
Itt töltötte
zömét, ma
geztével a

A ház

megannyi
négy eszte
literatúrán
tikai életi
legtisztább
gyar nép h
je.

A férfi
érkezik
amelynek
nyugoszna
lemondan
ról, vágya
vekről, él
ahogy azt
delte. „Th
lyett már
szám áll,
mat, lo
gondoskod
emberek
szalmafed
kell csiná
rajtam ne
mindezek
sággal csi
sok panas
egyikben,
lesünknel
szűli a d
Mihály ig
„a dal szü
lélek mel
izzik az é
A Genius
rait is itt
ban veti p

S szállj
pályán,
Szárnyaid
út.

S homlok
homályán
Nyers ju
csillagkos

Ezek a
forratlan
Kölcey
lei, feljeg
naplója s
bizton áll
mosdon
ház — ar
nemesi ka
utolsó har
cára néző
íves, nyit
szien rako
ló kémény
a látogató
az esztend
magábafo

KISZ-titkárok felkészítése

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága rendszeresen gondoskodik az alapszervezeti titkárok éves felkészítéséről és továbbképzéséről. Ma, augusztus 30-án a hajdúszoboszlói KISZ-iskolában kezdődik az a tábor, amelyben a megye mezőgazdaságában, élelmiszeriparában, a lakótelepeken és falun dolgozó KISZ-titkárokat készítik fel a következő mozgalmi évre.

A szeptember 4-ig tartó tanfolyamon változatos témák kerülnek napirendre. Foglalkoznak majd a KISZ-alapszervezetek részvételével a gazdasági építómunkában, s ezzel kapcsolatban érintik a megye aktuális gazdasáspolitikai kérdéseit is. Megvitatják a munkahelyi demokrácia fejlesztésének időszerű kérdéseit, a KISZ érdekvédelmi feladatait, az 1978. évi ifjúsági parlamentek előkészületeinek fontosabb tennivalóit, a dolgozói alapszervezetekben folyó ideológiai nevelőmunka helyzetét, a szervezési, vezetési kérdéseket és a dolgozói KISZ-szervezetek szerepét a testedzés, a tömegsport fejlesztésében.

A változatos programban kulturális és sportrendezvények is szerepelnek, így többek között sor kerül a VIT-en járt megyei delegáció élmenybeszámolójára is. A tábor vezetője Szombati Béla, a KISZ megyei bizottságának titkára.

Ifjúsági lakások és tulajdonosaik

Társadalmunk hatalmas pénzüsszeget fordít lakásépítésre. A fiatal házásoknak mégsem tud azonnal lakást biztosítani, így hosszabb-rövidebb időre szükségük van arra, hogy a szülőknél húzódhassanak meg addig, amíg lakás-problémájuk megoldódik. Azok pedig, akiknek sem a szülei, sem a nagyszülei nem tudnak segíteni, kénytelenek albérlésbe költözni.

Igaz, az albérlés drága. Egy szobáért 6-800, komfortos lakásért 1500-1800 forintot is elkérnek. A fiatal házások általában 3-4 évig laknak albérlésben.

Olyan fiatal házaspárokat kerestem fel, akik hosszabb-

rövidebb várakozási idő után OTP-s ifjúsági lakást kaptak.

Hogy jutottak hozzá a lakáshoz? Kitől és milyen támogatást kaptak? Van-e valami problémájuk a beköltözés után? Ezekre a kérdésekre kerestem választ.

B. Gyula. — 1977-ben nősültem.

Anyósomknál laktunk, a kis-zobát kaptuk meg. Jó volt, mert nem kellett semmiről gondoskodnunk, feleségem is, én is a fizetésünket majdnem teljes egészében leraktuk egy éven keresztül. 1974-ben szövetkezeti lakást írtam a tanácsnál. 1981-re igazolták vissza. OTP ifjúsági takarékbetétem volt, ami már meghaladta az öt évet. 1977 februárjában átírtam a szövetkezeti lakásigényemet tanácsrendeltes OTP-s ifjúsági öröklakásra. 77 júniusában az OTP értesített, hogy lakást kaptunk. Nagyon örültünk a feleségemmel az értesítésnek. Késő este volt, mikor megtudtuk a nagy hírt, hogy lakástulajdonosok lettünk, mégis körbejártuk a közeli rokonokat, hogy eldicsekedjünk a hírrel. Egyből az lett a téma, hogy miből fogjuk kifizetni a „beugrót”. A takarékból volt 30 ezer forintom, s szerződést kötöttem a munkahelyemmel; kaptunk negyvenezer forintot. Fizikai állományban vagyok, mivel lakatos a szakmám, így az államtól kaptam 80 ezer forintot. Van egy fiam, és vállaltunk még egy gyereket, azért 60 ezer forint engedményt kaptunk. A feleségem GYES-en van, ezért 20 ezer forintot engedtek el. A 360 000 forintból 139 ezer forintot fizetnivaló maradt 30 évre. Havonta a bevételünk 3600 forint, 460 forint OTP-t fizetünk. Jól érezzük magunkat a lakásban. A nagyszobát sikerült berendezni, a gyerekszobát és az ebédlőt majd apránként beburkolozzuk, ha a feleségem is dolgozik.

K. Sándor és felesége postai alkalmazott.

— Ahogy összeházasodtunk, azonnal albérlésbe költöztünk. Az első albérlés kritikán aluli volt, a mennyezet is beázott. Itt egy hónapig laktunk. A második albérlési lakás, amely egy szoba-konyhából áll, olcsóbb volt, és szerencsére külön bejárattal. Ebben négy évig laktunk, itt született meg mind a két kisfiunk, Tamás és Sanyika. Mind a kettőnknek volt ifjú-

IFJÚSÁGI ÉS FELNŐTTPOLITIKA

Budapest és Havanna tanulságai

Általános a vélemény: századunk nyolcadik évtizede soha nem látott, tapasztalt fellendülést hozott a nemzetközi ifjúsági mozgalomban. Ez nem nyilvánul ugyan meg olyan látványos akciókban, mint amilyenek az 1968-as diáklázongások voltak, amelyek azonban — annak ellenére, hogy végigsöpörtek

Nyugat-Európa egyes országain, illetve az Egyesült Államok néhány városán — mégsem léptek ki nemzeti keretükből.

Mindennél ekesebben beszél viszont az a tény, hogy Havannába, a XI. világifjúsági és diáktalálkozóra 145 ország 2000 ifjúsági szervezete küldte el képviselőit (beleértve a nemzetközi és regionális szervezeteket is), mindenekelőtt a ritkán adódó politikai fórumon való részvétel céljából.

Mi lehet ennek az oka? Politikusabbá vált volna a világ ifjúsága, aktívabbá lettek volna szervezetei? Egyáltalán: hogyan politizálnak az ifjúsági szervezetek, milyen erővel hatnak rájuk a leginkább?

Sokan tartják úgy — mások vitatják ezt a nézetet —, hogy a nemzetközi ifjúsági mozgalomban rendre hamarabb megvalósulnak olyan törekvések, amelyek a „fel-nőtt” politikában csak ké-sőbb. Például az ifjúsági európai bizottsági és együttműködési konferenciára évekkel a „nagy” helsinki előtt került sor. S a régen óhajtott leszerelési világkonferencia előjátékának is tekinthető rendkívüli ENSZ-ülésszak előtt jött létre az ifjúsági európai leszerelési konferencia az idén februárban, Budapesten, s nincs messze az időpontja az ifjúsági leszerelési világkonferencia összehívásának sem. A példák bizonyítják: erején persze el lehetne vitatkozni, mert — hogy a példánál maradjunk —, ugyan milyen alapon lehet egyes politikai folyamatok függvényévé tenni az ifjúság békevágyát, aminek az említett politikai rendezvények kifejezést adtak?

Az tény, hogy az ifjúsági szervezetek mindenütt szoros kapcsolatban vannak a politikai pártokkal. A politikai pártok szabják meg az ifjúsági szervezetek számára is az ideológiai irányt. Persze vannak eltérő esetek is. A vallási vagy turisztikai szervezetek olykor csak átteles kapcsolatban állnak a pártokkal. A tömegbefolyással nem rendelkező néhány hirdetté vált csoport — mint amilyen például az olasz Vörös Brigádok, vagy a nyugatnémet Vörös Hadsereg Frakció —, amelyek tagjai fiatalok, de sem működésükben, sem szervezetiileg nem érik el az ifjúsági szervezet minimumát. Elfogadható például más vonatkozásban viszont a nyugatnémet Ifjú-szocialisták (Jusók) esete. Ezen fiataloknak — a szoci-

aldemokrata párt által irányított ifjúsági szervezetről van szó — egy része szembe fordult a pártvezetés általuk opportunista tartott vonalával. A pártirányítás és az ifjúsági szervezet közötti kényértörésre is sor került, amikor a szociáldemokrata párttagságától megfosztott Uwe Benneter választották meg a Jusók vezetőjéül. De végül is a Jusók amolyan en-fant terrible-nek, azaz vásott kölyöknek bizonyultak — mégpedig a szociáldemokrátia kölykeinek — azok után, hogy a következetes bal-szárnypolitikát követő tagok (számszerűen nem sokan) el-hagyták sorukat.

Az a tény, hogy az ifjúsági szervezetek is csak a meglévő ideológiai struktúrához tudnak igazodni, meghatározó, s azt eredményezi, hogy az ideológiai frontok nagyjából ugyanott húzódnak, ahol a „fel-nőtt” politikában. Ugyanez viszont már nem mondható el az ifjúság politikai állásfoglalásaira. A nemzetközi ifjúsági mozgalomban a haladó eszmék mind nagyobb és gyorsabb ütemű térnyerését figyelhetjük meg. Ennek alátámasztásul elegendő számba venni az idei év két nagy politikai rendezvényének tapasztalatait.

Budapesten huszonkilenc európai ország valamennyi számottevő ifjúsági szervezetének képviselője az európai ifjúsági leszerelési konferencián olyan dokumentumot hagyott jóvá, amely korunk ezen igen fogas és fontos kérdésében, a leszerelésben a szocialista országok haladó békepolitikáját fejezi ki (még akkor is, ha a dokumentum néhány kérdésben kompromisszumos nézetet képvisel).

Havannában jóval szélesebb körű részvétellel s jóval tágabb témakörben — korunk valamennyi lényeges politikai kérdésében — a dolog megismétlődött. Ismételtén bebizonyosodott, hogy korunk ifjúsági mozgalomban a haladó eszmék dominálnak.

Visszatérve a kiinduló gondolathoz azonban azt is világosan látni kell, hogy az ifjúsági mozgalomban tapasztalható nagymértékű aktivitást elsősorban a nemzetközi helyzetben az utóbbi években bekövetkezett enyhülés tette lehetővé. S bár köztudott, hogy az egyes pártok által képviselt ideológiák között nincs és nem is lehet fegyverszűnet, az egyes hatalmon levő pártok gyakorlati együttműködésének keresése serkentőleg hatott az ifjúság nemzetközi méretű kapcsolataira is.

S ebben a kölcsönhatásban fejezhető ki talán a legmarkánsabban a „fel-nőtt” és az ifjúsági politika összefüggése. **Hahn Péter**

Szólni szólítatlan

Sok olyan tanácskozáson vettem már részt, ahol a fiataloknak kellett volna megnyilatkoznuk: KISZ-értekezleteken vagy munkahelyi megbeszéléseken. Döntő többségükön a nyitó beszéd elhangzása után (ez általában 50-90 perc) megdöbbentem. Azon, hogy az arcok érzelmennteljes, azon, hogy olykor a nyugdíjastalálkozók is vitálisabbak, élénkebbek, mint a fiatalok fóruma. Aztán ha valaki hozzászól, nem tud kikeményregni a frázisokból. A „közönség” (amelynek a közönségesen megelégedik a „résztvevő” jelző), hallatlan bizottsággal előre tudja, hogy ami következik, az öt személy szerint nem fogja érdekelni. Az arcon, a testtartáson legalábbis ez tükröződik. Én pedig soha nem tudtam eldönteni, hogy igazuk van-e vagy sem.

Ha egy ilyen alkalommal csak az elhangzottakat venném figyelembe, hajlamos lennék igazat adni a fel nem szólalóknak. Minek strapálják magukat? Ahogy ő nem figyel az előadóra, őrá sem fognak figyelni. De hát honnan van egy fiatalnak olyan sok (szám szerint sok) tapasztalata, hogy annak alapján mindezt előre tudja? Szinte szokássá meredvezik az „úgyis elmondja helyettem más” gondolata.

Mi lehet emögött? Bizonytalanság. A gyakorlati életben való tapasztalatlanság, mert emiatt nem tudja felmérni egy-egy problémának az életben (az ő személyes életében) betöltött szerepét az a fiatal, aki azután belső bizonytalanságát majdnem agresszív közömbösséggel merelíti.

Emlékezzünk csak, hogyan folyik egy ilyen értekezlet, tanácskozás: a vitaindító beszéd után, amely nemcsak feltár egy problémát, hanem — sajnos — rögtön választ is próbál adni rá, a levezető elnök felszólítja a jelenlevőket: szóljunk hozzá elvtársak! Mire csönd. És ez olyan alkalommal, amikor például csak fiatalok vannak jelen, még furcsább.

A fiatalok szeretnek vitatkozni, kérdezni, ezt tapasztalhatjuk nap mint nap a presszóban, iskolafolyosókon. Mi lehet az vajon, ami lezárja a békésen figyelmet mímelő huszonévesek gondolkodását és száját, mielőtt megnyilatkoznának? A társadalom, a közönség kétféle értékelő mechanizmussal rendelkezik: a spontánna (mondjuk beszélgetésekben megnyilatkozó) és a hivatalossal (sajtó, rádió stb.). S ne feledjük, az értékelésben az érzelmet döntően befolyásolják a tudatos tevékenység irányát. Az érzelmeiben szegény (nem igazán vitajellegű) hivatalos alkalmak ugyanúgy hatástalanok, mint a csak érzelmi hozzáállást tartalmazó presszó-beszélgetések. Ezekből a társadalom nem profitál.

A szövegeket, frázisokat nem kezelhetjük egyszerűen legyintéssel. Főleg a fiatalokat távolítják el fontos kérdésektől, azok megoldásán való gondolkodástól. Nemrég részt vehettem a népfőnt megyei bizottságának ülésén, ahol az egyik téma környezetünk szépsége (mit is beszéltek csúnyaság) volt. A jelenlevő fiatalok közül egyetlen egy sem szólalt fel. Holott ők és gyermekeik valószínűleg ezeken a lakótelepeken fogják leélni életük nagy részét, járhatnak a kicsikkel a leaszfaltozott játszótérre, a sarkoson kialakított járdákon. Szóval éppen nekik kellett volna a legvehemensebben hozzászólni. Akár dühösen is. Nem tették.

Vajon kitől várják az ország fejlődését, hogyha a fiatalok nem foglalnak állást az őket (is) érintő kérdésekben, hogyha nincs meg bennük az energia, hogy álláspontjukat megvédjék, és elképzeléseiket megvalósítsák? Ha pedig mindez megvan — mert megvan —, miért csak az „életben” van meg, miért nem találkozunk vele az értekezleteken, tanácskozáson?

Szilágyi Gábor

ELSŐ KIÁLLÍTÁS

Ez a címe annak a tárlatnak, amelyet a Fialatlok Fotóművészeti Stúdiója rendez Budapesten, a Magyar Munkásszervezet Múzeumában, a Budavári Palota A épületében. A kiállítás szeptember 1-én, délelőtt 11 órakor nyílik meg.

Fialatlok Fotóművészeti Stúdiója — vagy Fialat Fotóművészek Stúdiója? A kérdés nem formális: az 1977-es induláskor még voltak elnevezésbeli bizonytalanságok. Ma már egyértelmű, hogy az első formula tükrözi pontosan a valós helyzetet. S egyúttal a szakma mai állapotát is: felsőfokú képző intézmény hiányában a stúdió fotográfusképző is, pályakezdő fotóművészek (s jelöltek) mecenázási kerete is, és nem utolsósorban olyan szervezettel, amely a szakmai közélethez ad alapozó tapasztalatokat. A név ezért is tér el a más művészeti ágakban szokásostól.

A stúdió életének első esztendőjében vállalnia kellett a fentiekből adódó, egymással

összefüggő, de mégis többirányú teendőket. Annyi feladatot, amennyi elvileg több szervezet (intézmény) kérését igényelné. Mint ahogy a kezdeti jelleg miatt számolni kellett a résztvevők elég jelentékeny életkori eltéréseivel is; induláskor ott volt a helyük azoknak, akik „rendes korúknak” főiskolára lettek volna jogosultak, s azoknak a huszonéveseknek is, akik ma kezdenek tehetségükről jelet adni. Harmincöt év alatt (ez a stúdiós korhatár) a fél-, egy évtizedes kor-különbség is számottevő lehet; ez is a kezdő stúdió gondjai közé tartozik.

De a gondok forrásai egyben lehetőségek hordozói is. A sokféle feladat alkalom volt az erőfelmérésre, a személyiségek próbáját jelentette. Az életkori eltérések sokszínű problémacsoport elé állították a stúdiósokat. További sajátosságát jelent a „státusbeli” szűzesség: a stúdióban MTI-munkatársak, heti- és napilapok fotósai éppúgy vannak, mint nem fő-foglalkozású fotográfusok.

A mostani bemutatkozáskor nem véletlenül került a hangsúly az első szóra. Kez-dő lépés ez minden tekintetben. Egy új művészeti műhely keresi a helyét társadalmunk életében. Még nem közösség, de már igyekszik azzá válni. Még nincs határozott arculata, de már vannak markáns arcai. A kiállítás arról is tanúskodik, hiszen láthatunk itt a szakmában már ismert munkákat s most először jelentkezőket is. A

A CSŐSZERELŐ-IPARI VÁLLALAT

DEBRECENI KIRENDELTSÉGE FELVESZ

fűtésszerelőket, csőszerelőket, lakatosokat, hegesztőket, segédmunkásokat szerelők mellé, valamint komplett szerelőbrigádokat.

Munkásszállást biztosítunk. Heti szabad szombat.

Jelentkezés: Csőszer-kirendeltség, Mikepércsi u. 5.

Almos Köles emléke

1968 őri és községi munkáinak, Kőlesgyömsdi udvar

Almosd, hajdan érde- övezte köz- is méltó arra múltunk me helyei között 1604. október 1-én e falu első győztes István hajduburgok zsol- azonban itt töltötte zömét, majd- géztével a k

A ház ko

megannyi fe- négy eszren literatúránk tika életün legtitstább gyar nép hi- je.

A férfi K- erkezik v- amelynek t- nyugosznak lemondani ról, vágyak vekről, éln- ahogy azt a- delte. „Thé- lyett már r- szám áll, r- mat, lov- gondoskod- emberekké- szalmafed- kell csinál- rajtam ne- mindezek- sággal csin- sok panasz- egyikben. l- lesünknel, szüli a da- Mihály iga- „a dal szü- lélek mély- izzik az el- A Génius- rait is itt p- ban vett p-

S szállj ki pályán. Szárnyaidn- ut.

S homloko- homályán. Nyers jut- csillagkosz-

Ezek a forratlanok Kőlesy s- lei, feljegy- naplója so- bizton állít- mosdon s- ház — am- nemesi kú- utolsó har- cára néző- íves, nyit- szien rako- ló kémény- a látogató- az esztend- magábafor-

KISZ-titkárok felkészítése

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága rendszeresen gondoskodik az alapszervezeti titkárok éves felkészítéséről és továbbképzéséről. Ma, augusztus 30-án a hajdúszoboszlói KISZ-iskolában kezdődik az a tábor, amelyben a megye mezőgazdaságában, élelmiszeriparában, a lakótelepeken és falun dolgozó KISZ-titkárokat készítik fel a következő mozgalmi évre.

A szeptember 4-ig tartó tanfolyamon változatos témák kerülnek napirendre. Foglalkoznak majd a KISZ-alapszervezetek részvételével a gazdasági építómunkában, s ezzel kapcsolatban érintik a megye aktuális gazdaságpolitikai kérdéseit is. Megvitatják a munkahelyi demokrácia fejlesztésének idősebb kérdéseit, a KISZ érdekvédelmi feladatait, az 1978. évi ifjúsági parlamentek előkészületeinek fontosabb tennivalóit, a dolgozói alapszervezetekben folyó ideológiai nevelőmunka helyzetét, a szervezési, vezetési kérdéseket és a dolgozói KISZ-szervezetek szerepét a testedzés, a tömegsport fejlesztésében.

A változatos programban kulturális és sportrendezvények is szerepelnek, így többek között sor kerül a VIT-en járt megyei delegáció eleménybeszámolójára is. A tábor vezetője Szombati Béla, a KISZ megyei bizottságának titkára.

Ifjúsági lakások és tulajdonosaik

Társadalmunk hatalmas pénzüsszeget fordít lakásépítésre. A fiatal házásoknak mégsem tud azonnal lakást biztosítani, így hosszabb-rövidebb időre szükségük van arra, hogy a szülőknél húzódnak meg addig, amíg lakás-problémájuk megoldódik. Azok pedig, akiknek sem a szülei, sem a nagyszülei nem tudnak segíteni, kénytelenek albérlésbe költözni.

Igaz, az albérlés drága. Egy szobáért 6—800, komfortos lakásért 1500—1800 forintot is elkérnek. A fiatal házások általában 3—4 évig laknak albérlésben.

Olyan fiatal házaspárokat kerestem fel, akik hosszabb-

rövidebb várakozási idő után OTP-s ifjúsági lakást kaptak. Hogy jutottak hozzá a lakáshoz? Kitél és milyen támogatást kaptak? Van-e valami problémájuk a beköltözés után? Ezekre a kérdésekre kerestem választ.

B. Gyula. — 1977-ben nősültem. Anyósoméknál laktunk, a kis-szobát kaptuk meg. Jó volt, mert nem kellett semmiről gondoskodnunk, feleségem is, én is a fizetésünket majdnem teljes egészében leraktuk egy éven keresztül. 1974-ben szövetkezeti lakást írtattam a tanácsnál. 1981-re igazolták vissza. OTP ifjúsági takarékbetétem volt, ami már meghaladta az öt évet. 1977 februárjában átírtattam a szövetkezeti lakásigényemet tanácsi rendeltetésű OTP-s ifjúsági öröklakásra. 77 júniusában az OTP értesített, hogy lakást kaptunk. Nagyon örültünk a feleségemmel az értesítésnek. Késő este volt, mikor megtudtuk a nagy hírt, hogy lakástulajdonosok lettünk, mégis körbejártuk a közeli rokonokat, hogy eldicsekedjünk a hírrel. Egyből az lett a téma, hogy miből fogjuk kifizetni a „beugrót”. A takarékból volt 30 ezer forintom, s szerződést kötöttem a munkahelyemmel; kaptunk negyvenezer forintot. Fizikai állományban vagyok, mivel lakatos a szakmám, így az államtól kaptam 80 ezer forintot. Van egy fiam, és vállaltunk még egy gyereket, azért 60 ezer forint engedményt kaptunk. A feleségem GYES-en van, ezért 20 ezer forintot engedtek el. A 360 000 forintból 139 ezer forint fizetendő maradt 30 évre. Havonta a bevételünk 3600 forint, 460 forint OTP-t fizetünk. Jól érezzük magunkat a lakásban. A nagyszobát sikerült berendezni, a gyerekszobát és az ebédlőt majd apránként bebútorozzuk, ha a feleségem is dolgozik.

K. Sándor és felesége postai alkalmazottak. — Ahogy összeházasodtunk, azonnal albérlésbe költöztünk. Az első albérlés kritikán aluli volt, a mennyezet is beázott. Itt egy hónapig laktunk. A második albérlési lakás, amely egyszerű-konyhából áll, olcsóbb volt, és szerencsére külön bejárattal. Ebben négy évig laktunk, itt született meg mind a két kisfiunk, Tamás és Sanyika. Mind a kettőnek volt ifjú-

IFJÚSÁGI ÉS FELNŐTTPOLITIKA

Budapest és Havanna tanulságai

Általános a vélemény: századunk nyolcadik évtizede soha nem látott, tapasztalt fellendülést hozott a nemzetközi ifjúsági mozgalomban. Ez nem nyilvánul ugyan meg olyan látványos akciókban, mint amilyenek az 1968-as diáklázongások voltak, amelyek azonban — annak ellenére, hogy végigsöpörtek

Nyugat-Európa egyes országain, illetve az Egyesült Államok néhány városán — mégsem léptek ki nemzeti keretükből.

Mindennél ékezebben beszél viszont az a tény, hogy Havannába, a XI. világifjúsági és diáktalálkozóra 145 ország 2000 ifjúsági szervezete küldte el képviselőit (beleértve a nemzetközi és regionális szervezeteket is), mindenekelőtt a ritkán adódó politikai fórumon való részvétel céljából.

Mi lehet ennek az oka? Politikusabbá vált volna a világ ifjúsága, aktívabbá lettek volna szervezetei? Egyáltalán: hogyan politizálnak az ifjúsági szervezetek, milyen erővonalak hatnak rájuk a leginkább?

Sokan tartják úgy — mások vitatják ezt a nézetet —, hogy a nemzetközi ifjúsági mozgalom a „felnőttpolitika” kísérleti terepasztala. E nézet alátámasztásául fel szokták hozni, hogy az ifjúsági mozgalomban rendre hamarabb megvalósulnak olyan törekvések, amelyek a „felnőttpolitikában” csak később. Például az ifjúsági európai biztonsági és együttműködési konferenciára évvel a „nagy” helsinki előtt került sor. S a régen ohajtott leszerelési világkonferencia előjátékának is tekinthető rendkívüli ENSZ-ülések előtt jött létre az ifjúsági európai leszerelési konferencia az idén februárban, Budapesten, s nincs messze az időpontja az ifjúsági leszerelési világkonferencia összehívásának sem. A példák bizonyító erején persze el lehetne vitatkozni, mert — hogy a példánál maradjunk —, ugyan milyen alapon lehet egyes politikai folyamatok függvényévé tenni az ifjúsági békevágyat, aminek az említett politikai rendezvények kifejezést adtak?

Az tény, hogy az ifjúsági szervezetek mindenütt szoros kapcsolatban vannak a politikai pártokkal. A politikai pártok szabják meg az ifjúsági szervezetek számára is az ideológiai irányt. Persze vannak eltérő esetek is. A vallási vagy turisztikai szervek olykor csak áttételes kapcsolatban állnak a pártokkal. A tömegbefolyással nem rendelkező néhány hírhedt vált csoport — mint amilyen például az olasz Vörös Brigádok, vagy a nyugatnémet Vörös Hadsereg Frakció —, amelyek tagjai fiatalok, de sem működésükben, sem szervezeten belül érik el az ifjúsági szervezet minimumát. Elfogadható például más vonatkozásban viszont a nyugatnémet Ifjú-szocialisták (Jusók) esete. Ezen fiataloknak — a szoci-

áldemokrata párt által irányított ifjúsági szervezetről van szó — egy része szembe fordult a pártvezetés általuk opportunistán tartott vonalával. A pártirányítás és az ifjúsági szervezet közötti kényértörésre is sor került, amikor a szociáldemokrata párttagságotól megfosztott Uwe Benneter választották meg a Jusók vezetőjéül. De végül is a Jusók amolyan enffant terrible-nek, azaz vássott kölyköknek bizonyultak — mégpedig a szociáldemokrácia kölykeinek — azok után, hogy a következetes bal-szarnypolitikát követő tagok (számszerűen nem sokan) elhagyták soraikat.

Az a tény, hogy az ifjúsági szervezetek is csak a meglévő ideológiai struktúrához tudnak igazodni, meghatározó, s azt eredményezi, hogy az ideológiai frontok nagyjából ugyanott húzódnak, ahol a „felnőtt” politikában. Ugyanez viszont már nem mondható el az ifjúság politikai állásfoglalásaira. A nemzetközi ifjúsági mozgalomban a haladó eszmék mind nagyobb és gyorsabb ütemű térnyerését figyelhetjük meg. Ennek alátámasztásául elegendő számba venni az idei év két nagy politikai rendezvényének tapasztalatait.

Budapesten huszonkilenc európai ország valamennyi számottevő ifjúsági szervezetének képviselője az európai ifjúsági leszerelési konferencián olyan dokumentumot hagyott jóvá, amely körünk ezen igen fogas és fontos kérdésében, a leszerelésben a szocialista országok haladó békepolitikáját fejezi ki (még akkor is, ha a dokumentum néhány kérdésben kompromisszumos nézetet képvisel).

Havannában jóval szélesebb körű részvétellel s jóval tágabb témakörben — korunk valamennyi lényeges politikai kérdésében — a dolog megismétlődött. Ismételtén bebizonyosodott, hogy korunk ifjúsági mozgalomban a haladó eszmék dominálnak.

Visszatérve a kiinduló gondolathoz azonban azt is világosan látni kell, hogy az ifjúsági mozgalomban tapasztalható nagymértékű aktivitást elsősorban a nemzetközi helyzetben az utóbbi években bekövetkezett enyhülés tette lehetővé. S bár köztudott, hogy az egyes pártok által képviselt ideológiák között nincs és nem is lehet fegyverszűnet, az egyes, hatálmagon levő pártok gyakorlati együttműködésének keresése serkentőleg hatott az ifjúsági nemzetközi méretű kapcsolataira is.

S ebben a kölcsönhatásban fejezhető ki talán a legmarkánsabban a „felnőtt” és az ifjúsági politika összefüggése. **Hahn Péter**

Szólni szólítatlan

Sok olyan tanácskozáson vettem már részt, ahol a fiataloknak kellett volna megnyilatkoznuk: KISZ-értekezleteken vagy munkahelyi megbeszéléseken. Döntő többségükön a nyitó beszédek elhangzása után (ez általában 50—90 perc) megdöbbsztem. Azon, hogy az arcok érzelmennteltek, azon, hogy olykor a nyugdíjastalálkozók is vitálisabbak, élénkebbek, mint a fiatalok fóruma. Aztán ha valaki hozzászól, nem tud kikeményezni a frázisokból. A „közönség” (amelynek a közönségekben megjelölés a „résztevő” jelző), hallatlan bizottsággal előre tudja, hogy mi következik, az öt személy szerint nem fogja érdekelni. Az arcon, a testtartáson legalábbis ez tükröződik. Én pedig soha nem tudtam eldönteni, hogy igazuk van-e vagy sem.

Ha egy ilyen alkalommal csak az elhangzottakat venném figyelembe, hajlamos lennék igazat adni a fel nem szólalóknak. Minek strapálják magukat? Ahogy ő nem figyel az előadóra, őrá sem fognak figyelni. De hát honnan van egy fiatalnak olyan sok (szám szerint sok) tapasztalata, hogy annak alapján mindezt előre tudja? Szinte szokássá meredevdik az „úgyis elmondja helyettem más” gondolata.

Mi lehet emögött? Bizonytalanság. A gyakorlati életben való tapasztalatlanság, mert emiatt nem tudja felmérni egy-egy problémának az életben (az ő személyes életében) betöltött szerepét az a fiatal, aki azután belső bizonytalanságát majdnem agresszív közömbösséggé merevíti.

Emlékezzünk csak, hogyan folyik egy ilyen értekezlet, tanácskozás: a vitaindító beszéd után, amely nemcsak feltár egy problémát, hanem — sajnos — rögtön választ is próbál adni rá, a levezető elnök felszólítja a jelenlevőket: szóljunk hozzá elvtársak. Mire eszond. És ez olyan alkalommal, amikor például csak fiatalok vannak jelen, még fureszább.

A fiatalok szeretnek vitatkozni, kérdezni, ezt tapasztalhatjuk nap mint nap a presszóban, iskolafolyosókon. Mi lehet az vajon, ami lezárja a békésen figyelmet mimelő huszonevesek gondolkodását és száját, mielőtt megnyílnának? A társadalom, a közösség kétféle értékelő mechanizmussal rendelkezik: a spontánnal (mondjuk beszélgetésekben megnyilatkozó) és a hivatalossal (sajtó, rádió stb.). S ne feledjük, az értékelésben az érzelmei döntően befolyásolják a tudatos tevékenység irányát. Az érzelmeiben szegény (nem igazán vitajellegű) hivatalos alkalmak ugyanúgy hatástalanok, mint a csak érzelmi hozzáállást tartalmazó presszó-beszélgetések. Ezekből a társadalom nem profitál.

A szövegeket, frázisokat nem kezelhetjük egyszerűen legyintéssel. Főleg a fiatalokat távolítja el a fontos kérdésektől, azok megoldásán való gondolkodástól. Nemrég részt vehettem a népfőnt megyei bizottságának ülésén, ahol az egyik téma környezetünk szépsége (mit is beszélnek? csúnya) volt. A jelenlevő fiatalok közül egyetlen egy sem szólalt fel. Holott ők és gyermekeik valószínűleg ezeken a lakótelepeken fogják leélni életük nagy részét, járhatnak a kicsikkel a leaszfaltozott játszótérre a sarkoson kialakított járdákon. Szóval éppen nekik kellett volna a legvehemensebben hozzászólni. Akár dühösen is. Nem tették.

Vajon kitől várják az ország fejlődését, hogyha a fiatalok nem foglalnak állást az őket (is) érintő kérdésekben, hogyha nincs meg bennük az energia, hogy álláspontjukat megvédjék, és elképzeléseiket megvalósítsák? Ha pedig mindez megvan — mert megvan —, miért csak az „életben” van meg, miért nem találkozunk vele az értekezleteken, tanácskozáson?

Szilágyi Gábor

ELSŐ KIÁLLÍTÁS

Ez a címe annak a tárlatnak, amelyet a Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója rendez Budapesten, a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumában, a Budavári Palota A épületében. A kiállítás szeptember 1-én, délelőtt 11 órakor nyílik meg.

Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója — vagy Fiatal Fotóművészek Stúdiója? A kérdés nem formális: az 1977-es induláskor még voltak elnevezésbeli bizonytalanságok. Ma már egyértelmű, hogy az első formula tükrözi pontosan a valós helyzetet. S egyúttal a szakma mai állapotát is: felsőfokú képző intézmény hiányában a stúdió fotográfusképző is, pályakezdő fotóművészek (s jelöltek) mecenázási kerete is, és nem utolsósorban olyan szervezet, amely a szakmai közléthez ad alapot tapasztalatokat. A név ezért is tér el a más művészeti ágakban szokásostól.

A stúdió életében első esztendőjében vállalnia kellett a fentiekből adódó, egymással

összefüggő, de mégis többirányú teendőket. Annyi feladatot, amennyi elvileg több szervezet (intézmény) kérését igényelné. Mint ahogy a kezdeti jelleg miatt számolni kellett a résztvevők elég jelentékeny életkori eltéréseivel is; induláskor ott volt a helyük azoknak, akik „rendes koruként” főiskolára lettek volna jogosultak, s azoknak a huszoneveseknek is, akik ma kezdenek tehetségükről jelet adni. Harmincöt év alatt (ez a stúdiós korhatar) a fél-, egy évtizedes kor-különbség is számottevő lehet; és is a kezdő stúdió gondjai közé tartozik.

De a gondok forrásai egyben lehetőségek hordozói is. A sokféle feladat alkalom volt az erőfelmérésre, a személyiségek próbáját jelentette. Az életkori eltérések sokszínű problémacsoport elé állították a stúdiókat. További sajátosságot jelent a „státusbeli” színesség: a stúdióban MTI-munkatársak, heti- és napilapok fotósai éppúgy vannak, mint nem főfoglalkozású fotográfusok.

A mostani bemutatkozás nem véletlenül került a hangsúly az első szóra. Kezdeti lépés ez minden tekintetben. Egy új művészeti műhely keresi a helyét társadalmunk életében. Még nem közösség, de már igyekszik azzá válni. Még nincs határozott arculata, de már vannak markáns arcai. A kiállítás erről is tanúskodik, hiszen láthatunk itt a szakmában már ismert munkákat s most először jelentkezőket is. A már Péter, Urbán Tamás.

A CSŐSZERELŐ-IPARI VÁLLALAT
DEBRECENI KIRENDELTSÉGE FELVESZ
 fűtőszelvényeket, csőszelvényeket, lakatosokat, hegesztőket, segédmunkásokat szerelők mellé, valamint komplett szerelőbrigádokat.
 Munkásszállást biztosítunk.
 Heti szabad szombat.
 Jelentkezés: Csősz-kirendeltség, Mikepércsi u. 5.

Álmos Köles emléke

1968 őri és közegei munk legnek, Köles mosdi udvar

Álmosd, hajdan erdő övezte köze is méltó arra múltunk melyei között 1604. október 1-én falu első győztes István hajduburgok zsolozsonaiban irótt töltötte zömet, majd zömet a k

A ház ko

megannyi fe négy eszren literatúránk titár életúr legistább gyar nép hi je.

A férfi K érkezik v amelynek t nyugosznak lemondani ról, vágyai vekről, élr ahogy azt a delte „Thé lyett már sz am áll, r mat, lov gondoskod emberekké szalmakéde kell csináj rajtam ne mindezeké sággal csin sok panas egyiken. lesünknel, szüli a da Mihály iga „a dal szü lélek mely izzik az el A Génius rait is itt ban veti p

S szállj k pályán, Szárnyaid ut.

Ú homloko homályán Nyers jut csillagkosz

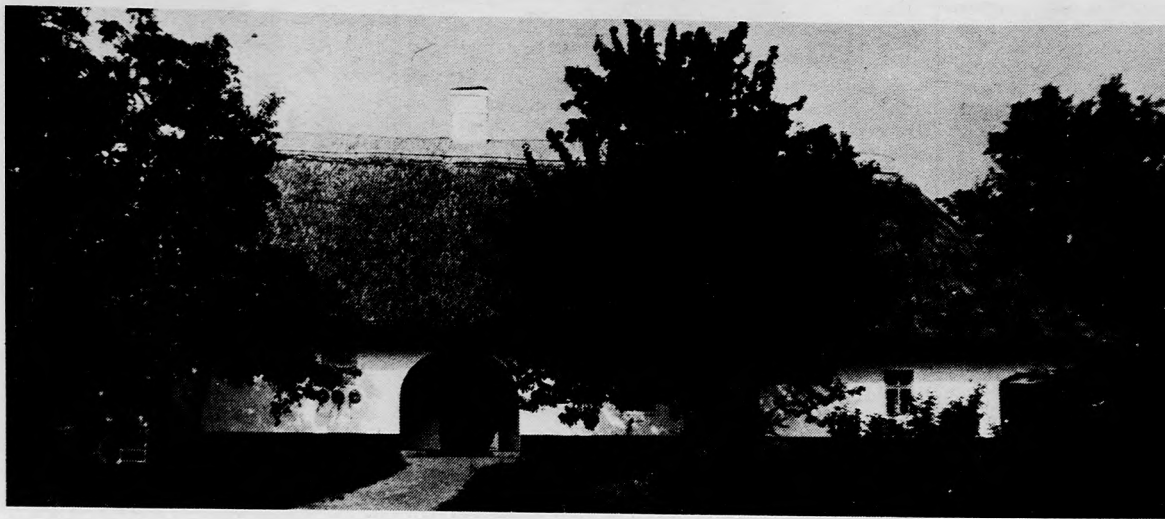
Ezek a forratlanok Kölcseyt s lei, feljegy naplója so bizton állít mosdon s ház — am nemesi kü utolsó har cára néző íves, nyito szien rako lő kémeny a látogató az esztendő magabafor

Tájak – korok – múzeumok

Álmosd:

**Kölcsey-
emlékház**

1968 óta irodalmi emlékház és községi könyvtár irodalmunk legnemesebb alakjának, Kölcsey Ferencnek álmosdi udvarháza.

Álmosd, Kölcsey-ház

Álmosd, a szép fekvésű, hajdan erdő koszorúta, láp-övezte község két oknál fogva is méltó arra, hogy nemzeti múltunk megbecsült emlékhelyei között tartjuk számon. 1604. október 15-ének hajnalán e falu határában vívta első győztes csatáját *Bocskai István* hajdúserege a Habsburgok zsoldosai felett. Van azonban irodalmi emléke is. Itt töltötte gyermekéveinek zömét, majd tanulmányai végeztével a költővé formálódás

né önmagát kereső, vívódó éveit, az írói kibontakozás válságos korszakát. Az épület szerkezete úgyszólván mit sem változott. Eredeti a szobák belső berendezése, a mennyezet gerendázata, a nyitott kéményű konyha mesterei kiképzése.

Mi fogadja a látogatót ma ebben az ereklyeszámba menő hajlékban? A költő egyko-

korán árvaságra jutott, életre készülő kollégiumi diákot, az álmosdi évek magányos költőjét. Az irodalmi kiállítás záróakkordja a népert élő közéleti férfiút, a megalkuvás nélküli politikust mutatja be, azt a következetes harcot, amelyet Kölcsey mint szatmári főjegyző, majd mint az 1832–36-os pozsonyi országgyűlés követe folytatott az elnyomottak ügyéért.

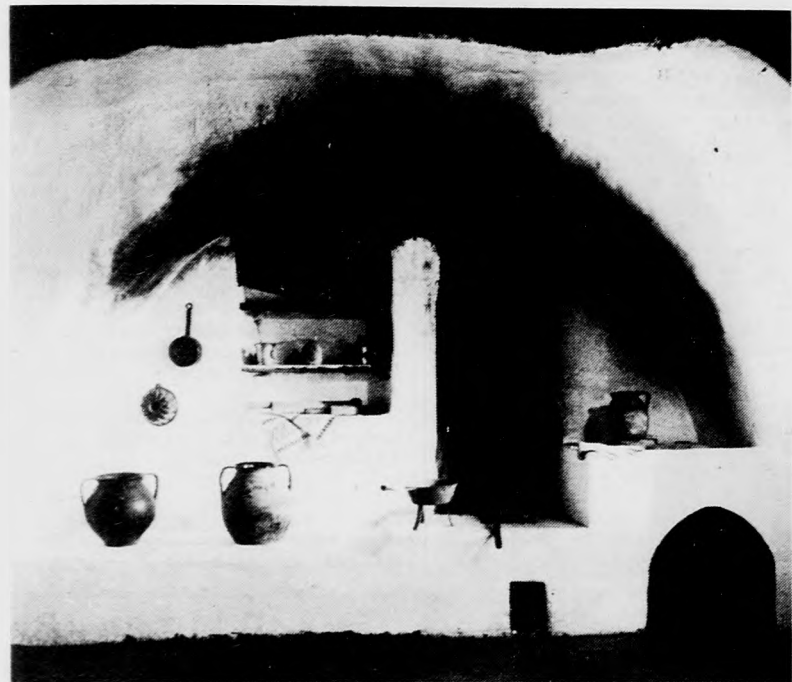
Az irodalmi kiállítást három kisebb helyiség egészíti ki. Az elsőben kizárólag korabeli bútorokkal, metszetekkel, használati tárgyakkal egy literátor köznemesi dolgozószoba elevenedik meg. Ezt követően egy kisebb helyiségben Bocskai hajdúinak, az álmosdi csatának állítottak emléket a kiállítás rendezői. Itt

a csata és a hajdúsereg dokumentumaival, a hajdúk fegyverzetével ismerkedhetünk meg. Külön éke az emlékháznak az a nyitott kéményű, szabadtűzhelyes konyha, amelynek berendezési és használati tárgyai izelítők adnak arról, milyen volt a köznemes mindennapi élete Kölcsey korában.

A kúria pincéjében „*Ér-melléki szőlőskultúra és bortermelés*” címmel egy néprajzi kiállítás teszi maradandóbbá az álmosdi kirándulást.

Cím: Álmosd, Kölcsey u. 17.
Nyitva: hétfő kivételével 10–18 óráig.

Dr. Miklós Róbert
a Petőfi Irodalmi Múzeum tudományos főmunkatársa

A ház konyhája (Fotó: Feketéné)

megannyi feszültséggel teljes négy esztendőjét 19. századi literatúránk, reformkori politikai életünk kétségtelenül legtisztább egyénisége, a magyar nép himnuszának költője.

ri lakoszobájában irodalmi kiállítás mutatja be Kölcsey költői és közéleti pályáját. A falak mellett sorakozó tárlók, a falakon függő dokumentumok megismertetik a nézővel

A férfi Kölcsey 1812-ben érkezik vissza Álmosdra, amelynek temetőjében szülei nyugosznak. Feltett szándéka: lemondani mindenről, álmokról, vágyakról, irodalmi tervekéről, élni mint más, úgy, ahogy azt a mostoha sors rendelte. „*Thékámban könyv helyett már most nyeregyszerű szám áll, mivelletni ugaraimat, lovaim és ökreimről gondoskodni, s küzdeni ezen emberekkel, kik tőparton és szalmafedel alatt laknak, ezt kell csinálnom. Nem szabad rajtam nevetnem, mert én mindezeket gazdái komolysággal csinálom...*” olvassuk sok panaszos levele közül az egyikben. De mint annyi jelesünkkel, „nem az énekes szüli a dalt” — hogy *Babits Mihály* igazával szóljunk — „a dal szüli az énekeset”, a lélek mélyén megiscsak ott izzik az elhivatottság tudata. A Génusz száll... zárósortait is itt álmosdi magányában veti papírra:

S szállj királyi sasként égi pályán,
Szárnyaidnak nyíl szokatlan út.
S homlokodra túl a föld homályán
Nyers jutalmul csillagkoszorút.

Ezek a sorok, ha még ki-forratlanok is, már a későbbi Kölcseyt sejtik. Versei, levelei, feljegyzései, olvasmány-naplója sorai között tallózva bizton állíthatjuk: a költő Álmosdon születik. Az udvarház — amolyan szerény kishemesi kúria — a 18. század utolsó harmadában épült. Ut-cára néző négy ablaka, boltíves, nyitott pitvara, művészen rakott nádfedele, fehér-lő kéménye ma is úgy tekint a látogatóra, mint azokban az esztendőben, amikor a magábforduló ifjú élte ben-

A pápaválasztástól a KRESZ-tábláig

A szént tölgyfa suttogása és a patak mormolása az ókori jóshelyen, a putnoki asszony szélhámós szövege, Krúdy hiszékeny és az életben eligazodni vágyó embereinek álmokképei, május elseje virág-erdeje, a kokárda a kabátunkon, koccintás az örömlőnkre, a déli harangszó, a néha bosszúságot okozó KRESZ-tábla, rekedt kiáltásunk a meccsen. Donald kacsa a filmvászonon: mind-mind jelek. De talán azt is hallották az olvasók, hogy a napokban fehér füst szállt fel a Sixtus-kápolna kéményéből, hogy hírül adja az új pápa megválasztását. Ezekről a jelekről is szól a Népművelési Propagandairóda most megjelent könyve, mely rövid tanulmányok gyűjteménye.

A kötet legvilágosabb fogalmazását Voigt Vilmos, a tudomány nemzetközileg is tekintélyes képviselője adja. Ezért szerencsés, hogy az ő tollából ismerjük meg a jel meghatározását.

Eszerint a jel a kommunikációs folyamatban egy bonyolultabb jelenségsoport helyett álló egyszerűbb jelenség vagy jelenségsoport. Kommunikációnak tekinthető például az a jelenség is, ahogy most e cikk írója a gondolatait papírra próbálja vetni, akként, hogy az olvasó azokat megértse. Ez a hadművelet természetesen szintén jelek, illetve azok rendszere segítségével történik. Másik példaként megmaradnának az agyak börtönében. Azt a fiatal tudományt, mely a világ jelenségeit a jelzési viselkedésük oldaláról közelíti meg; szemiotikának nevezzük.

Talán kevesen tudják, hogy a hazai jel-tudományi kutatások egyik bölcsője pont Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen volt. Maga Voigt is úgy nyilatkozott egy helyen, hogy az elnevezést voltaképp Papp Ferenc debreceni akadémikus honosította meg hazánkban. Így aztán nem csoda, hogy a most szemügyre vett tanulmánykötetben két volt debreceni hallgató, fiatal néprajzkutató írását is felfedezzük.

Gráfik Imre az úgynevezett „billogok”-ról, vagyis a jószágok tulajdonságjelleiről ír, Hoppál Mihály pedig a hiedelemrendszer, világkép, mitológia és a jelzés kapcsolatát igyekszik a tőle megszokott kor-

Virág a képzőművészetben

KIÁLLÍTÁS A MEDGYESSY TEREMBEN

„Virágaim, ti győztesek, elhullni sohasem szabad,
Az ember álmodjon tovább, mert ember csak így marad!”

Ez a Juhász Ferenc-idezet vezeti be a pedagógus szak-szervezet ex libris-katalógusát, de ezek a szavak érvényesek a Medgyessy Terem most látható, a virágkarnevállal egy évtizede ismétlődő tárlatára is. A virágcsend-életeket változatlanul kedveli

a közönség. A bemutatott anyag értékes színfoltja a nyári rendezvényeknek, sajnálatos azonban, hogy debreceni művészeinktől mindössze egy képpel találkozunk, holott oeuvre-ükben jelentős szerepet játszik ez a témakör. (Elég ha Félegyházi

László, Józsa János vagy a hajdúböszörményi Maghy Zoltán műveire gondolunk.)

Az alkotók jól ismertek fővárosi, vidéki és egyéni tárlataikról. Szóljunk Kristóf János realista felfogású *Epre-csendéletéről*, mely a világító színekbe komponált monochrom fénykép beiktatásával kiemelkedő alkotás; a szintén Munkácsy-díjas Bolgár Józsefről, akitől dekoratív felfogású portrékat és csendéleteket ismerünk, festményén fluoreszkáló sárgákkal s párásan ködlő színekkel találkozunk. Mindketten Bernáth Aurél tanítványai, s mindkettőjüknél felismerhető a mester érett stílkultúrája és művi becsületessége.

A tárlat kiemelkedő darabja Balogh András *Portré virággal* című kompozíciója. A festő virágserzetét a kertművészetéről írt tanulmányai is bizonyítják. Lélektanilag is hiteles műve az ember és a virág ősi harmonikus vonzalmára épül. A Munkácsy-díjas Szabó Zoltántól főleg nagyméretű, erőteljes formálású táblaképeket ismerünk, itt sötét tónusokba merített s monumentális fokozott tulipánjaival találkozunk.

Csik István Munkácsy-díjas a kaligrafikusan megoldott formákra s a két szín átmeneteire alapozott. Itt is felismerhetjük szigorú formaépítést, a térproblémák megoldásának állandó kutatását.

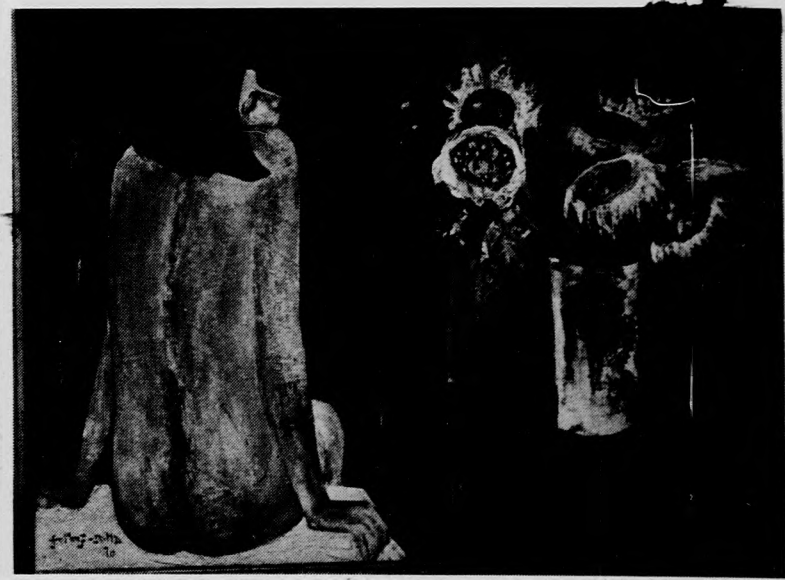
Papp Zoltán elvont mértaniasságú, az árnyalatok gazdagságát kiemelő csendéleteivel mind gyakrabban találkozunk fővárosi és vidéki tárlatokon. Szilvássy Pál széles ecsetvonásokkal, nagyvonalúan, a világító fehérek árnyalataival oldotta meg feladatát. Brankovits Évánál inkább a grafikus vonalvezetés, míg Laki Ida tulipánjainál a szordínós hangvétel az uralkodó. Átgondolt szerkesztésű, a lila színek szépségeit csillogtató, a két cserép vírrággal megszerkesztett festmény alkotója, Ugocsi Antal.

Az egyetlen debreceni kiállító, D. Sipos Zsófia, most is főleg a kék és zöld kólorit lefokozott ízzására alapozza csendéleteit. Már korábban gazdára talált Somogyi-Soma László kettős virágcsendélete. Művészetét három éve ismerjük meg ugyanebben a teremben. Alkotásait ma is az expresszivitás, a kissé visszafogott zárt szerkesztés jellemzi. Böhm Lipót (művésznéven Poldi) dekoratív csendéletét, Göllner Tibor interieurjét s a mind szélesebb körben értékelt s keresett Záborszki Viola mérsékelt harmóniákra épült festményét sem láthatjuk már a Medgyessy Terem falain.

A gondos válogatás főleg a középgenerációhoz tartozó festőink műveiből nyújtott áttekintést s esztétikailag is aláhúzza, kiemelte a virágkarneválhoz kapcsolódó rendezvényeket.

Dr. Tóth Ervin

Somogyi-Soma László: Akt virággal

Rubovszky Kálmán

Ma délután

**DVSC-DMTE
MNK mérkőzés**

Ma délután négy órai kezdettel játszák le a DVSC Vágóhid utcai sporttelepén a DVSC-DMTE MNK labdarúgó-mérkőzést.

A megyéből harminckett csapat nevezett az MNK-ra és ma a megyei selejtező még állva maradt két csapata a legjobb hatvanégy közé jutásért küzd. A mérkőzés játékvezetője Makó lesz, part-

jelzőként pedig Szabó L. és Veress Gy. működnek közre. A két NB II-es debreceni labdarúgócsapat közelmúltban lejátszott bajnoki mérkőzése jó játékot és élvezetes küzdelmet hozott, ezt igéri a mai kupamérkőzés is. Azt azonban reméljük, hogy ezúttal elmaradnak a „kemény belépők”, szándékos rúgások, és sportszerű játékot látnak a labdarúgás kedvelői.

**Hét mérkőzés - 27 gól
Idegenben nyert a D. Kinizsi és a D. Volán
Döntetlen a Hajdúböszörmény-Hajdúnánás mérkőzés**

A megyei labdarúgó-bajnokságban a második forduló mérkőzéseit bonyolították le az elmúlt hét végén, Csonka volt a forduló, ugyanis a Nádudvar-DEAC és a DASE-Berettyóújfalui SE összecsapásokat szeptember 7-re halasztotta a megyei labdarúgó-szövetség.

Több mérkőzés érdekes küzdelmet hozott. Döntetlenül végződött a Hajdúböszörmény-Hajdúnánás találkozó Nánáson. Idegenben (Kabán, illetve Téglás) győzött a D. Kinizsi meg a D. Volán. Nagy küzdelemben nyert a Püspökladány a Balmazújváros elleni mérkőzésen, öt góllal terheltek meg a látványosabbak a hajdúdorogiak hálóját, míg a Hajdúböszörmény biztosan győzött otthon a Derecske ellen. A krónikához tartozik még az is, hogy a 14 csapatból egyetlen játékot állítottak ki, mégpedig Szabó Lajost a D. Kinizsiből.

Eredmények.

D. Kinizsi-Kaba 5-2 (3-1). Kaba, 300 néző, vezette Orbán. **D. Kinizsi-Kiss** - Zsilák, Németi, Szabó, Bordás, Ács, Makszim, (Mártha), Tóth, Orenstein (Laboncz), Vásárhelyi, Andirkó. — Kaba: Varga J. — Fazekas Z., Fazekas J., Berki, Zsiros, Ignáth, Riskó, Kalapos (Nyári), Szegi (Bálint), Pataki (Kóti). A debreceni együttes majd végig fölényben játszott. Sok jó helyzetet kihagytak a támadói. Nagyon különbséggel is nyerhetett volna a Kinizsi. Szabó Lajost (D. Kinizsi) sportszerűtlenségért kiállította a játékvezető. Gólszerzők: Vásárhelyi 2, Ács, Laboncz, Andirkó, illetve Pataki és Riskó. Jók: Németi, Vásárhelyi, Ács, Andirkó, illetve Zsiros, Berki és Riskó. — **Ifjúsági:** D. Kinizsi-Kaba 4-0 (2-0).

Püspökladányi MÁV Egyetértés-Balmazújvárosi Lenin TSE 3-1 (1-1). Püspökladány, 500 néző, vezette Fazekas. Püspökladány: Bujdócs — Makai, Cs. Kiss, Palatitz, Gyarmati L., Máté (Nagy), Tóke, Szabó, Darai, Seress, Gyarmati I. — Balmazújváros: Szatmári — Radócz J., Juhász, Szabó, Dobi, Sólyom, Jónás, Adorján (Bak), Radócz L., Vaszilko, Hüse. Változatos, jó iramú, izgalmas bővelkedő mérkőzés. A vendégcsapat hetven percig egyenrangú volt, a mezőnyben néhol jobban játszott, de a hajrában a ladányiak jól kihasználták helyzeteiket, és megérdemelten győztek. Góllövők: Darai 2 és Seress, illetve Juhász. Kitűnők: Darai, Palatitz, Seress, illetve Radócz J., Dobi és Juhász. — **Ifjúsági:** Püspökladány-Balmazújváros 3-3 (2-1), Nagy L. (PMÁV) utánrúgásért kiállítva.

D. Volán-Hajdú Vasas 1-0 (0-0). Téglás, 300 néző, vezette Fodor. D. Volán: Répánszky — Tóviski, Sóvágó, Mezei, Harangozó, Bodnár (Szták Gy.). Rác, Halász S., Berettyán, Balogh, Borbély.

Hajdú Vasas: Mangu — Nagy, Szabó, Poór (Lovas), Csoma, Náricza, Föhn, Bencsik, Kiss B., Kovács, Kardos. Változatos küzdelmet hozott a kilencven perc. A debreceni együttes a hajrában jobban bírta erővel, és Halász S. góljával megérdemelten szerezte meg a győzelmet. A téglásiak helyzeteiket nem tudták kihasználni. Kitűnők: Répánszky, Bodnár, Rác, Berettyán, illetve Mangu, Poór és Kovács. — **Ifjúsági:** Hajdú Vasas-D. Volán 0-0.

Hajdúböszörményi Bocskai SE-Derecskei Petőfi 2-0 (2-0). Hajdúböszörmény, 400 néző, vezette Csáki. Hajdúböszörmény: Szöllösi — Csáthó, Farkas, Jenei, Kuki I., Nagy S., Szabó, Végh, Mikle, Mezei A., Kuki II. — Derecske: Benyedik — Kiss, Nagy K., Kovács, Baricsa, Nagy I., Sáreczki, Erdei, Gyulai, Zákány, Kabai. A végig sportszerű keretek közt lejátszott mérkőzés legnagyobb részében a szoboszlóiak irányították a játékot. Ennek megfelelően megérdemelten, biztosan nyert a Bocskai. A gólokat Mikle és Kuki II. szereztek. Kitűnők: Kuki I., Mikle, Kuki II., illetve Nagy I., Erdei és Gyulai. — **Ifjúsági:** Hajdúböszörmény-Derecske 1-0 (1-0).

Létavértesi Vörös Meteor-Hajdúdorogi SE 5-1 (2-1). Létavértes, 500 néző, vezette Veres G. Létavértes: Tóth — Suba, Kontor, Dutka, Máté, Szitás, Vásárhelyi, Koroknai (Farmasi), Kovács (Eliás), Szabó, Vancsa. — Hajdúdorog: Lugosi — Szojka, Orosz, Prepuk, J., Simicskó I. J., Simicskó Gy., Gombos M. (Gombos Gy.), Prepuk M., Katona I., Katona II., Simicskó II. J. (Pajkos). Eseményekben gazdag, változatos, sportszerű játék. A hazaiak jól kihasználták helyzeteiket. Góllövők: Vancsa 3 és Szabó 2, illetve Katona I. — **Ifjúsági:** Létavértes-Hajdúdorog 6-2 (4-1).

Hajdúböszörményi Bocskai-Hajdúnánási SC 2-2 (1-0). Hajdúnánás, 200 néző, vezette Varga II. Hajdúböszörmény: Lovas — Malmos, Nagy I., Nagy A., Nyisztor, Daróczy, Andorkó, Juhász, Sütő, Mándi, Gajdán. — Hajdúnánás: Nagy — Lelesz, (Kónya), Váradi, Kiss, Rigó T., Mráz (Váradi I.), Siketh S., Varga, Máró, Rigó G., Siketh Gy. A bősörményiek kétszer is vezettek, ennek ellenére a döntetlen igazságosnak mondható. Gólszerzők: Mándi és Daróczy, illetve Siketh S. 2 (egyiket 11-esből). Jók: Lovas, Andorkó, Nagy I., illetve Varga (a mezőny legjobbjai), Lelesz és Siketh S. — **Ifjúsági:** Hajdúböszörmény-Hajdúnánás 2-2 (2-1).

Nyíradonyi Szövetkezeti SE-Bárándi SE 2-1 (1-0). Nyíradony, 300 néző, vezette Pusztai. Nyíradony: Kapri nyák — Kozma (Bucskó), Terdik J., Újházi M., Kapri nyák J., Újházi J. (Erdei), Karsai, Adoba, Terdik G.,

Vízilabda

Szombaton és vasárnap került sor Debrecenben a Dózsa Kupa vízilabdatornára, amelyen két NB I-es csapat (Eger SE, Újpesti Dózsa), valamint az OB II/A-s Egri Vízium és a D. Dózsa OB II/B-s vett részt. A győzelmet az Eger SE szerezte meg 6 ponttal a 4 pontos Ú. Dózsa előtt, harmadik helyen a D. Dózsa végzett jobb gólkülönbséggel az Egri Vízium előtt. Mindkét csapat egy-egy pontot szerzett. Eredmények: Ú. Dózsa-Egri Vízium 11:5, Eger SE-Ú. Dózsa 8:7, Eger SE-Egri Vízium 8:3, Ú. Dózsa-D. Dózsa 12:8, Eger SE-D. Dózsa 16:9, D. Dózsa-Egri Vízium 7:7.

Atlétikai EB

Rajt Prágában

Negyvennégy esztendeje (magyar javaslatra) rendezték meg Torinóban az első, négy éve Rómában a XI. atlétikai Európa-bajnokságot. A kontinens legjobb atlétái egy alkalommal (1966) Budapesten is vendégeskedtek. Az idei prágai viadalra 29 ország 971 sportolója nevezett. A mezőnyben a legutóbbi verseny győztesei közül a szovjet Borzov (férfi 100 m), az olasz Mennea (férfi 200 m), a brit Foster (5000 m), a lengyel Malinowsky (akadály), a brit Pascoe (400 m gát), a szovjet Podluzsnij (férfi távol), a szovjet Szanyejev (hármast), valamint az NDK-beli Ackermann (női magas), a szovjet Melnyik (női diszkosz), az NDK-beli Fuchs (női gerely) és a szovjet Tkacsenko (ötpróba) áll ismét rajthoz. A vasárnapig tartó küzdelemsorozat legidősebb versenyzője a 41 esztendőes Ludvig Danek lesz — a csehszlovák olimpiai bajnok diszkoszvető eddig öt Európa-bajnokságon vett részt.

A magyarok az eddigi versenyeken 12 arany-, 12 ezüst- és 16 bronzérmert nyertek, a nemzetek rangsorában ezzel a 12. helyet foglalják el. A prágai Strahov dombon levő Rosicky stadionban 14 férfi és 12 női atléta képvisel-

li Magyarországot — a papírforma alapján nem valószínű, hogy az idei EB után alaposan gyarapodna a magyar válogatott éremgyűjteménye. Az esélyesek közül sérülés, illetve betegség miatt nem állhat rajthoz Erdélyi-né Szabó Ildikó, valamint a távolugró Papp Mária. Akárcsak télen a fedett pályás Európa-bajnokságon Milánóban, most, a szabadtéri versenyeken is két debreceni atléta képviseli városát, a DMTE egyesületét. Lipcsei Irén és Lázár Magdolna szabadtéri Európa-bajnokságon még nem szerepelt ugyan, de Lipcsei a fedett pályás EB-n, Lázár pedig a montreali olimpián vett részt már igazi világvagysony.

Kedden délután 40 ezer néző előtt rendezték meg a XII. atlétikai Európa-bajnokság ünnepélyes megnyitóját. Debreceni szempontból rosszul kezdődött a küzdelemsorozat, hiszen Lázár Magdolna a 300 m síkfutás döntőjében az imponáló főlényrel győztes szovjet Ulmaszova mögött alaposan lemaradva csak a középmezőnyben végzett. A gerelyhajítás selejtezőjéből a világrekorder Németh Miklós 83,48 m-es eredménnyel a döntőbe jutott. A női 400m-en Pál Ilona a világcúcstartó Koch és

az olimpiai bajnok Szevinska méltó ellenfeleként futamából harmadikként, 53,42-es eredménnyel döntőbe jutott. Petrika (54.01) és Halmosiné (53.93) kiesett.

A 3000 m-es női síkfutás Európa-bajnoka: Svetlana Ulmaszova (Szovjetunió) 9:33.20 p, 2. Natalia Marasescu (Románia) 8:33.50, 3. Grete Waitz (Norvégia) 8:34.30, ... 11. Lázár Magdolna (Magyarország) 9:05.10.

A nap második fináléjára, a férfi 10 000 m-es síkfutásra került sor.

A magyarok közül a férfi gerelyhajító trió szereplését kísérte a legnagyobb érdeklődés. Németh Miklós megnyugtató dobása után annál több ijedelemre adott okot Paragi és Boros. A 80 m-es határt, ami a döntőbe jutás feltétele volt, mindkettőjüknek csak harmadik alkalommal sikerült túlhajtanoki. Mindhárom magyar részt vehet a szerdai fináléban.

A női 800-m-on Lipcsei Irén a szerdai középfutamba került. A női távolban Papp Margit 628 cm-es ugrással nem került a döntőbe.

A 10 000 m-es síkfutás Európa-bajnoka: Martti Vainio (Finnország) 27:31.0 perc, 2. Venanzio Ortis (Olaszország) 27:31.5, 3. Alekszandr Antipov (Szovjetunió) 27:31.5.

Karpov negyedik győzelme

Baguiban a sakkvilágbajnoki párosmérkőzés 17. játszmáját izgalmas fordulatok után a világbajnok nyerte. Karpov ezúttal is kihasználta ellenfelének időzavarban elkövetett pontatlanságait.

Korcsnoj-Karpov Nimzoindiai védelem

1. c4, Hf6 2. Hc3, e6 3. d4. Fb4: 4. e3, 0-0 5. Fd3, c5 6. d5, b5 7. de6, fe6: 8. cb5, a6 9. Hge2, d5 10. 0-0, e5 ... Hg5 18. Vd3, Ve6 19. ed4; cd4: 20. c5, Bf6 21. f4, Bc5: 22. Fa6, Va6: 23. Va6: Ba6: 24. Fa3, Bd5 25. Hf5 (Korcsnoj átmenetileg visszaáldozta a gyalogot, és igyekszik kihasználni a sötét figurák szét-szórt helyzetét. Úgy tűnik azonban, hogy kissé bizonytalanul játszik, hiányzik az egységes stratégiai vonalvezetés világos játékból. Talán az a magyarázata ennek, hogy már itt kevés gondolkodási ideje volt. A kezdeményezés világosé, erőse számításba jött itt 25. Bb3 is.) 25. ... Kf7, 26. fe5, Be5: 27. Bb5!, Hc4! 28. Bb7+, Ke6 29. Hd4+, Kd5 30. Hf3, Ha3: 31. He5, Ke5: 32. Be7+, Kd4 33. Bg7: (A lebonyolítás után Korcsnojnak bástyája és két gyalogja van ellenfele két huszárjával szemben. Ha világot le tudja nyerni a h gyalogot, két összekötött gyalogja révén nyerőesélyekkel rendelkezik. Ebben a pozícióban tehát sötétnek kell küzdenie a döntetlenért. Igen ám, de itt már Korcsnojnak alig volt gondolkodási ideje, érzésre húzta, igyekezett megtenni a 40. lépést, közben saját királyát hozta veszélyes helyzetbe.) 33. ... Hc4 34. Bf4+? (Ez a lépés sötét számára hajtja a vizet, mert elősegíti a király aktivizálódását, és elviszi az egyetlen védő figurát az alapvonalról. A döntetlen világos sokféleképpen tarthatta volna.) 31. ... He4! 35. Bd7+? (Mindenesetre újabb hiba.) 35. ... Ke3 36. Bf3+, Ke2 37. Bh7, Hd2 38. Ba3, Bc6! (A fordulat, amely bekövetkezett, méltán nevezhető drámainak. Pár lépéssel ezelőtt még világos a nyereséget kereste, sötétnek kellett küzdenie a döntetlenért, most viszont máthálóba kerül a világos király. Korcsnoj reflexszerűen védi a Bb1 mattot, és nem ügyel a másik mattképre.) 39. Ba1, Hf3+, és világos feladta. 40. Kh1-re Hf2 matt, 40. gf3-ra Bg6+, 41. Kh1, Hf2 matt következik.

Világ-bajnokságok

Birkózás

Mexikóvárosban befejeződött a szabadfogású birkózó-világbajnokság. Világbajnoki címet az alábbiak szereztek: 48 kg: Kornylajev (Szovjetunió). — 52 kg: Beloglazov (Szovjetunió). — 57 kg: Hidaeki (Japán). 62 kg: Jumin (Szovjetunió). — 68 kg: Pini-gin (Szovjetunió). — 74 kg: Kamp (USA). — 82 kg: Abrazilov (Szovjetunió). 90 kg: Neupert (NDK). 100 kg: Buttner (NDK). — + 100 kg: Sosian (Szovjetunió). A magyar versenyzők közül Kovács I. szerepelt a legjobban, negyedik lett a 82 kg-os súlycsoportban. Szalontai Z. ötödik (62 kg), Szalontai I. hatodik (57 kg) lett.

Úszás, vízilabda

Hétfőn a késő esti órákban befejeződött Nyugat-Berlinben a III. úszó-, műugró-, műúzó- és vízilabda-világbajnokság.

A 100 méteres női gyorsúszásban a világrekorder Krause győzött 55,68 másodperces eredménnyel. Így az utolsó napon mégiscsak sikerült aranyéremhez jutnia az NDK-nak. A 100 méteres férfi gyorsúszásban Mac Cagg (USA) 50,24 másodperccel győzött, a 4x100-as vegyesváltóban is az USA csapata bizonyult a legjobbnak (3:44.63). A női 800 méteres gyorsúszás világbajnoka Wickham (Ausztrália) lett (8:24.94). A férfi toronyugrásban az amerikai Louganis szerzett világbajnoki címet.

A Nemzetközi Úszószövetség hivatalos pontversenyében első helyre az USA került 473 ponttal, a második helyen a Szovjetunió végzett 204 pontot szerezve, harmadik helyre az NDK került 176 ponttal. Magyarország a tizenegyedik helyen végzett 45 ponttal.

Röplabda

Befejeződtek a csoportmérkőzések a női röplabdavilágbajnokságon. A magyar csapat nem került be a legjobb tizenkettő közé. A döntő résztvevői: Kuba, Peru, Szovjetunió, Bulgária, Japán, USA, Dél-Korea, Brazília, NDK, Csehszlovákia, Kína, Lengyelország.

A MEGYEI BAJNOKSÁG ALLÁSA

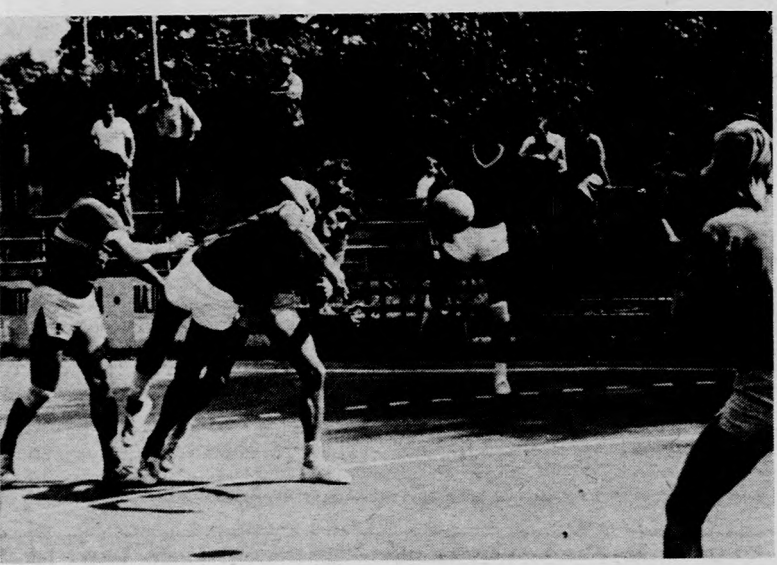
1. D. Kinizsi	2 2003-24
2. PMÁV	2 2005-14
3. D. Volán	2 2004-14
4. Hajdúböszörmény	2 1103-13
5. Létavértes	2 1016-32
6. BUSE	1 1002-02
7. H.-böszörmény	2 0203-32
8. Hajdúnánás	2 0203-32
9. B.-újváros	2 1013-42
10. Nyíradony	2 1012-32
11. Derecske	2 1011-22
12. Hajdúdorog	2 0112-61
13. Kaba	2 0023-50
14. H. Vasas	2 0020-20
15. Báránd	2 0021-40
16. Nádudvar	1 0010-30
DASE	
DEAC	

Kézilabda

NB II., NŐI
D. Közútepitők-D. Kinizsi 10-10 (5-6). Közúti pálya, 100 néző. A Kinizsi kiesésre álló együttes győzelemre törekedett, de kellek a pontok a Közútepitőknek is. Változatos küzdelmet hozott az ötven perc — mindkét oldalon keményen védekeztek. Végéreményben a játék képeinek megfelelően döntetlen eredmény született. Góldobók: Vassné 6, Nagy I. 2, Bede, Kecskés, illetve Török 4, Molnár 3, Lukács, Veress és Szilágyi.
Győzelemes MTK-D. MEDICOR 8-7 (3-2). Mátészalka, 200 néző. Micskei kapus kitűnő formája, hét (!) büntető hátrítása is kevésnek bizonyult a pontszerzéshez, mert Kovácsot a második félidő 7. percében végleg kiállították a játékvezetők. A fiatal játékos sportszerűtlensége miatt vesztett a debreceni csapat. Góldobók: Balogh 2, Alb. Kovács, Pető, Rizmayer és Vura.

NB II., FÉRFI
Debreceni MTE-Kazincbarcikai Vegyész 21-19 (11-8). DMTE-200 néző. A debreceniek veszélyesebbek voltak kapura, és megérdemelten nyertek. Góldobók: Kemény 7, Olsovsky 6, Orvos 3, Hatvani 3, Nádasi 5, és Pallai. A vendégek közül Czirják 6 és Budai 5 volt a legéreményesebb.

Nádasi S. lövése gólba tart (DMTE-Kazincbarcika 21:19)

D. Vörös Meteor-BUSE 21-2
A kézilabda megyei bajnokság női I. osztályában meglepetésnek számít, hogy a D. Vörös Meteor 19 gólos győzelmet aratott a BUSE csapata ellen. A férfi II. osztályban pedig a Polgár okozott csalódást szurkolóinak, mivel hazai pályán maradt alul Biharkeresztés együttesével szemben. Eredmények.
Nők I. osztály: D. Vörös Meteor-BUSE 21-2, Püspökladány-Létavértes 27-8, Hajdúböszörmény-D. Sportiskola 13-8, D. Dózsa-Bethlen 25-10, Derecske-Balmazújváros 21-14, Hajdúböszörmény-D. BIOGAL 27-6, — **Ifjúsági:** D. Közútepitők-D. Dózsa 15-6, D. Kinizsi-D. Vörös Meteor 20-6, D. Sportiskola-Hajdúböszörmény 17-4, Hajdúböszörmény-D. BIOGAL 11-10.

Férfiak I. osztály: Balmazújváros-D. Spartacus 24-16, Hajdúböszörmény-D. Dózsa II. 21-17, Püspökladány-Vámospércs 39-21, Derecske-Hajdúböszörmény 25-21, — **II. osztály:** Biharkeresztés-Polgár 19-16, Hajdúdorog-Ebes 20-17, Hajdúdorog-Földes 18-17, Létavértes-Nyíradony 23-18, — **Ifjúsági:** D. Sportiskola-Hajdúböszörmény 18-14, Püspökladány-Vámospércs 34-3, Derecske-Hajdúböszörmény 16-11.

A sakkvilágbajnoki páros mérkőzés augusztus 29-ére kitűzött játszmáját — Korcsnoj kérésére — elhalasztották.

A TÁRGYALÓTEREMBŐL

Sikkasztás, hűtlen kezelés

A Debreceni Járásbíróság augusztus 17-én hirdetett ítéletet Perényi Sándor, Fülöp, Arany János u. 40. szám alatti lakos ügyében.

Perényi Sándor 1977. elejéig az egyik fülöpi szakszövetkezet főkönyvelője volt. 1975. március, június és július hónapokban a szakszövetkezet pénztárából összesen 8891 forintot vett fel elszámolásra, SZTK-bélyegek vásárlása címen. A pénzt saját céljaira fordította, s majd csak 1976. január 21-én fizette vissza felhívásra, amikor már cselekményét észlelték.

A további vizsgálatok kiderítették, nemcsak az az egy büntetett terhelt a főkönyvelő. A szakszövetkezet számláskor a vezető munkakörökben dolgozó munkabéreknek 25 százalékos korlátozása volt elrendelve, amit a vádlott 1973. április elsejétől 12 hónapra nem tartott be — az alapmunkabérének 25 százalékát kitevő 11 400 forintot két részletben, 1973. december 31-én és 1974. április 3-án felvette; az elnököt és a főagronómust is hasonló eljárásra biztatta.

Perényi Sándor 1974. október 28-án a Magyar Nemzeti Banktól készpénzcsékek 120 220 forintot vett fel. Az összeget a szakszövetkezet pénztárába nem vételez-

tette be, hanem saját céljaira fordította. 1976. január 8-án hasonló módon sikkasztott százezer forintot.

A folytatálagosan, magánokirathamisítással jelentős értékre elkövetett sikkasztás és hűtlen kezelés büntetőbűnös vádlottat a Debreceni Járásbíróság össz büntetésül 1 év 7 hónap szabadságvesztésre ítélte.

Az ítélet jogerős.

„ZENÉERTŐ” NYÁJ. Szaxofon zenéjére legel a nyáj. Heszler András juhász, aki nemrég még a hétvégeken a környező falvak lakóival meglátogatta a birkáit „szórakoztatja”

KÖRFORGÓ

A minap meglátogattam egyik ismerősömet, és egy nagyon érdekes játékot tanultam tőle. Persze ez nem olyan körforgó, mint amelyet a pingpongozó gyerekek szoktak játszani, hanem egész más. Abban különbözik tőle, hogy a gyerekek játéka mindenki számára ártalmatlan és szórakoztató, míg a másiktól ennek épp az ellenkezője mondható el.

Tehát akkor lássuk a játékot magát! Ismertem a szabályokat. Szükséges hozzá három partner és egy jó adag ésszerűtlenség. Vegyük sorba a játszótársakat: az ügyfél, a posta és a bank.

A játék lényege a következő: ügyfél a posta rendkívül türelmetlen, rengeteg küldeményt továbbít nap

mint nap. A téma esetünkben az átutalási bankszámla-befizetés. A dolgozók kelendő időkben (vagy egy kis késéssel) föltessik a pénzt a postára. Mivel ez a dolog rengeteg embert érint, nagyon sok pénzfeladástól van szó. És mivel a postának nagyon sok a dolga, a pénz meglehetősen lassan áramlik át a bankba. A bank pedig egy közismerten türelmetlen intézmény, nem győzi kivárni a befizetéseket, és azt gondolván, hogy az adósok nem hajlandók fizetni, postára bocsát egy hatalmas mennyiségű felszólító levelet. Ezzel csak az ügyfél is túlterhelte postádozóját, hiszen neki ezt is kézbe kell adnia. Ennek az a következménye, hogy legközelebb a pénz még később

kerül a bankba, ugyanis a felszólító levelekkel a postának plusz munkája akad. Hát még akkor, mikor a dolgozók kézhez kapják a felszólító leveleket, és tiltakozó válaszokat küldözgetnek vissza a banknak. Mivel a pénz közben már megérkezett, a bank természetesen levélben értesíti a dolgozót, hogy a pénz valóban megvan. Am a következő körnél minden kezdődik előlről, hiszen a posta a sok plusz levél miatt még később tudja átutalni a pénzt és ezt a nagyobb késést a türelmetlen bank nem győzi kivárni...

Figyelem! Új játék született! Aki akarja, könnyen elsajátíthatja! Tehát munkára, vagyis játékra fel!

Gurbán György

Hálás közönség

A hálás közönséggel Hajdúszoboszlón, a városi strandon találkoztam. A látvány megkapó volt és elgondolkodtató.

A vasárnapi fürdőzés kellemes közepébe — 15 ezer fűrdőruhára vetkőzött ember ruhás társait — cseppent bele egy úttörő-fűvészenek, nevezetesen a balmazújvárosi vörös nyakkendő, tányérsapkás zenészfűvészek csapata. A strandon elég egy sörösüveget eltörni (persze jó hangos csörömpöléssel), máris összevisszák az „eseményre” néhány kíváncsi ember.

Az elszánt zenészlányok, -fiúk hirtelenjében óriási tömeget szippantottak maguk köré, a hangos zenészőre megmozdult a fürdő ruhák: egyetlen helyre rohantak az emberek, csakis egy valamit akartak megnézni, meghallani — az új csodát, az eddig még nem tapasztaltat. A gyermektüdővel fűjt trombita, oboa, klarinét, a kamazszerével vert üstdob, cintányér először a megszokott hangon szólalt meg. Aztán egyre csak özönlött a tömeg — a minden percben halálabb közönség az eredetileg félóraóra tervezett fűrdőkonzertet már legalább egy óráig hallgatta. A medencepartján, fűrdőruhában álló emberek és a maratoni produkciót vízben élvező fűrdőközönség tapostak, már nemcsak az előadott számokat követően, hanem műsor közben is, ütemre, jókedvvel. A karnagy, aki igencsak kitornázhatta, izzadhatta ma-

gát, néhány perces cigarettaszünetet kért, de a muzsika addig sem szünetelt: apró kollégája vette át a palcát, és tovább szárnyalt a zene a fűrdőben. A muzsika úttörők kitétek magukért. A műsor — amely legalább másfél óráig tartott — befejezése után felcattanó tapsorkán igazi elismerés volt számukra.

Alig ért véget a zenei produkció, a strand újabb látványosságot kínált a hálás közönségnek: egy aprócska, alig négy-öt éves forma kisgyermek óriási szaltókat, és fejeseket ugorva kapráztatta el a környéken álló felnőtteket. Újra „felbillent” a strand: a közönség újabb attrakcióra kiéhezett odarohant.

Az úttörők pedig hangszereiket a fűrdőparttól tántorogva cipelve a kabinsor felé vették útjukat, hogy levelezhessenek, és ők is megmártózhassanak a hűsítő habokban. Hogy elvegyülhessenek az imént még hálás közönség között.

K. D. P.

FEHÉRALMA SZÁLLITÁNYOK Hajdúhadháztól. A jelentős mennyiségű almát termelő hajdúhadházi Új Barázda Termelőszövetkezetben hétfőn megkezdődött az almászüret. Az első szállítványokat ma irányítják a nagy átvétőközpontba, Tuszéra.

Előkészítői munkakörbe

középfokú építőipari végzettséggel és gyakorlatlaltal rendelkezőket, most végzett szakközépiskolai végzettséggel rendelkezőket, és középfokú végzettséggel rendelkező műszaki adminisztrátort felvesszünk.

Debreceni Építőipari Szövetkezet

Hatvan u. 43., személyzeti vezető.

TÖBB A VETŐMAG. A korábbiaknál nagyobb a fajtaválaszték, és több a vetőmag hazai kertészek számára. Az ország egyetlen paradicsommag-termelő üzemében, Kecskeméten megkezdődött a maggyerés. Az érési rendnek megfelelően 15 paradicsomfajta magját dolgozták fel, ahonnan fémzárolva kerül a szaporítóanyag a kereskedelembé.

A BALATON északi partján szeptember elsejétől zárt a Balaton-tourist Nord 20 százalékos kedvezményt nyújt az utolsó nyaralóknak, akik megszállhatnak kempingekben és a fizetővendéglátó szobáiban egyaránt.

ANYÁK KLUBJA. A kisgyermekkor lélektana címmel dr. Bugán Antal pszichológus tart előadást augusztus 31-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel Balmazújvárosban, a Veres Péter Művelődési Központ termében.

NYÁRVÉGI MADÁRFORGALOM. A Szegeddel határos Fehér-tó természetvédelmi területén már készülődnek a költöző szárnyasok a hosszú utazásra. A molnár-, a nádi- és a parti fecske a júniusokban gyülekeznek, nyugalmukat fiókaróptetés közben időnként csak a sólymok és a barna réti héják zavarják meg.

AZ ÉPÍTÉSÜGYI MINISZTERIUM azzal számol, hogy az 1990-ig megépülő lakásoknak több mint egyharmada családi ház lesz, így ez az építési forma színes, változatos alakítja a települések arculatát. Az ajánlott tervgyűjtemény választéka rendkívül gazdag, a családiház-építők céljainak megfelelően válogathatnak belőle. Cél az is, hogy megőrizze a családiház-építésnek azt a hagyományát, hogy a kivitelezés elsősorban kézi erőn alapsul.

MOZI • TV • MOZI • TV

PÉTER CÁN ÉS A SZERECSEN (szovjet), APOLLO de. 10. 11. 12. du. 1/2, 3/4, 6. METEOR 3. 1/6, 1/8. **FUSS UTANAM, HOGY ELKAPJALAK!** (francia), VIG de. 10. 11. 12. du. 3/4, 6, 1/9. **FELFELÉ A LEJTŐN** (magyar), HIRADÓ 10. 11. 12. du. 3/4, 6, 3/8. **AZ AKASZTANI VALÓ BOLOND NŐ** (francia), METEOR KERT 1/8. **A SZÖLDOSKATONA** (olasz), PETŐFI MOPRESSZÓ 1/8. **KATONÁK SZOKNYÁBAN** (lenyeg), IFJUSÁGI PARK 1/8. **KATI ÉS A VADMÁCSKA** (magyar), VIG MESE 3/4, 6. **CSIZMÁS KANDÚR A VILÁG KÖRÜL** (japán), METEOR MESE 3. 1/6.

A Keoma című filmre egyhetes jegyárvátal a Vig, az Apollo és a Meteor mozik pénztáráiban.

TV

BUDAPEST, 1. MÓSOR
8.59 Műsorismertetés. 9.00 Időseknek is elkezdhetik... 9.05 Erdekes állatkertek. NSZK filmSORZAT. 9.30 Óvodások filmSORZAT. 9.55 Találkozások. Oleg Popov műSORA. 10.30 Gazdag ember — szegény ember.

(ism.), 11.15—11.55 Delta. Tudományos híradó. (ism.), 16.23 Műsorismertetés. 16.25 Hírek. 16.30 Hangyák állama. 17.15 Ami a brigádnaplóból kimaradt. 17.45 Szépén, jól magyarul. 17.55 Asszonyok mondókái. Csernus Mariann műSORA. 18.55 A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Memento — Nürnberg, 1946. (Tévéjáték). 21.35 Csak útok és mesék... Vitray Tamás műSORA. 22.40 Tv-híradó, 3.

BUDAPEST, 2. MÓSOR
17.48 Műsorismertetés. 17.50 Atlétikai Európa-bajnokság. 20.30 Nemzetközi ifjúsági verseny. 21.05 Tv-híradó, 2. 21.30 Reklám. 21.35—22.25 Juharlevél. Francia filmsorozat.

POZSONY, 1. MÓSOR
8.45 Hírek. 9.00 Gyermekműsor. 9.20 A halhatatlan nap — szlovák film. 11.00 Hírek. 16.15 Hírek. 16.20 Közép-szlovákiai híradó. 16.50 Könyvszemle. 16.55 Atlétikai EB. 19.00 Tévéhíradó. 19.30 Afrika — francia dokumentumfilm a földérsz állatvilágáról. 21.05 A nap és a részországok. Zambia. — Csehszlovák- finn dokumentumfilm. 21.30 Tévéhíradó. 22.00 A rend-

őrség nyomoz. 22.05 A hostess. NDK-film.

POZSONY, 2. MÓSOR

18.00 Hírek. 18.15 A mai Bulgária. 18.40 Atlétikai EB. 20.10 Fialatok tévéklubja. 21.40 Mása Halamova érdemes művész — portréfilm. 22.05 Hírek.

BUKAREST

15.05 Iskolatévé. 15.35 A szocialista országokból. 16.20 Mai román művészek. 17.00 Pionírok krónikája. 17.50 Fórum. 18.20 A legkisebbeknek. 18.30 Tv-híradó. 18.50 Lányok-asszonyok. 19.20 „Bounty”. (Angol film.) 21.10 Tv-híradó. 21.20 Atlétikai Európa-bajnokság.

ANYÍREGYHÁZI RÁDIO MÓSORA

17.00—18.30 Hírek — Lapszemle — Időjárás — A Noclvo együttes felvételeiből — Veress József jegyzete a Péter cán és a szerencsés című szovjet filmről — Filmmzene — Húszon innen, húszon túl. Ifjúsági magazin. Pótvizsga. Szerkeszti: Podráczki Zsuzsa — Kérni mindent szabad! Válogatás kíváncsiságlevelek között — Észak-tiszántúli krónika — Ray Conniff együttese játszik.

HÍREK

1978. augusztus 30., szerda

Rózsa napja

A Nap kél 4.59 — nyugszik 18.30 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szerda estig: nyugat, északnyugat felől időnként megnövekvő felhőzet, néhány helyen kisebb eső, zápor. Mérésélt, időnként megélnkülő, napközben a Dunántúlon megerősödő nyugati, északnyugati szél. Az évszakhöz képest hűvös idő tovább tart. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 19—24 fok között. (MTI)

ZÖLDSÉGFAGYLALTPOR. Elkészült a zöldségfagylaltpor szabványa, hamarosan megkezdődhet a paradicsom-, a paprika-, a sárgarépa- és a zellerfagylalt gyártása. A dél-budai vendéglátóipar és a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat együttesen két évvel ezelőt kezdte meg a különleges zöldségpor előállítását. Az újfajta ízeket a kóstolókon a közönség szívesen fogadta. Nemsokára az újfajta édesség 20 dekás csomagolásban lesz kapható.

HONVÉDELMI NAP FÖLDESEN. Augusztus 27-én délelőtt nagy sikerű honvédelmi napot tartottak Földesen a helyi, a sápi, a tetetlemi és a bihartordai lövészklubok tagjainak részvételével. Csapatversenyben a földési klub lett az első. Minden klub oklevelet, minden nyertes jutalmat kapott.

HARTÁN RENDEZIK MEG szeptember 6. és 8. között az országos ifjúsági szánóversenyt. A versenyen megynket Lovász Balázs, a hajdúnánási Béke Termelőszövetkezet dolgozója képviseli.

Ki hol játszik az új évadban?

Sok színészünk máshol játszik, mint a tavalyi évadban. A Népszínház új főrendezője Ruszt József, aki a kecskeméti színházról szerződött át, akárcsak Gábor Miklós, Vas Éva, Gyulai Károly a Nemzeti Színházról, Kóhalmi Attila a Gyermekszínházról, Bordán Irén a Nemzeti Színházról, Geréb Attila a Népszínházról a József Attila Színházhoz szerződött. Az angyal-földi társulatnál kezdi pályáját Józsa Imre és Tahí József. Számos fiatal gyarapítja a Gyermekszínház művészgárdáját is: Maday Emőke Békéscsábáról, Miklósi Judit és Harkányi János Pécsről, Bohák György rendező Veszprémből, Piros Sándor díszlet- és jelmeztervező a Madách Színházról állt át gyermekszínházi munkára. A Madách Színház és a Radnóti Színpad társulatához nem szerződtek új tagok.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Kétszázharminc évvel ezelőt, 1748. augusztus 30-án született Párizsban — s 1825 decemberében halt meg — Brüsszelben Jacques Louis David, világhírű francia festőművész, a klasszicizmus jelentős képviselője, aki nagy szerepet vitt a francia forradalomban is.

Itáliában tartózkodott tanulmányúton, amikor az ottani benyomások hatására szemérfordult a francia rokoko festészet gondatlan derűjével, stílusának dísziménységével, gyönyörködtető festői hatásaival. A nagy francia forradalom híve, a Konvent tagja, majd Napóleon udvari festője lett. Brüsszelben bukása után haláláig Brüsszelben élt száműzetésben; itteni tanári működése igen jelentős.

A forradalmi polgárság világszemléletének megfelelő klasszicista festészet első határozott megfogalmazója és művelője volt. 1784-ben festett Horatiusok esküje című történelmi képén a római köztársaság tisztá és férfias erkölcsét példaként vevő patetikus etika kapott hangot. Kompozíciója szigorúan tagolt, egyszerűség, nyugalom és nagyság érzetét kelte. A maguk korában nagy hatású kompozícióin (A szabin nők elrablása, Brutus fiait apjuk holttestei mellett stb.) kívül kitűnt remek arcképeivel és portré szerelével is.

SZATMÁRI BÜTOROK a Hajdúságban. A debreceni bútorüzletben (Vörös Hadsereg útja 68.) nagy bútorkiállítás és -vásárt rendez a Hajdú-Bihar megyei Vegyipari-kereskedelmi Vállalat, a BÜTORÉRT és a Szatmári Bútorgyár. A kiállítás 1978. augusztus 31-től szeptember 9-ig naponta 9 órától áll az érdeklődők és a vásárlók rendelkezésére. A kiállításon bemutatásra kerül a Szatmár Bútorgyár teljes választéka. A bemutatott bútorok a helyszínen megvásárolhatók.

ÉPÍTÉSI PÁLYÁZAT. A saját erőből épülő lakások korszerű szerkezetének megtervezésére pályázatot hirdet az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium, a Beton- és Vasbetonipari Művek, a Tégla- és Cserépipari Trószit, az Épületszabályozási és Faipari Vállalat, valamint a TŰZEP. A pályázat országos. A kiírást átvehetik az érdeklődők a fenti minisztériumban; a kész tervekkel legkésőbb november 30-ig kell elpostáznuk. A bíráló bizottság még ez évben kihirdeti a pályázat eredményét.

KIRÁNDULÁS nyugdíjasok részvételével. A Volán 6-os számú Vállalat rendszeresen gondoskodik nyugdíjasairól. Legutóbb 120 volt vállalati dolgozóknak szerveztek ingyenes kirándulást Gyulára és környékére. A kirándulók megtekintették a gyulai várat, s megfürdöttek a gyógyvizéről híres fűrdőben.

MUZEUMI DELEGÁCIÓ UTAZOTT A Litván Szovjet Szocialista Köztársaságba dr. Dankó Imre megyei múzeumigazgató vezetésével. A küldöttség tájékoztatók a litván múzeumok tevékenységéről, tájékoztatót nyújt a magyar, közelebbről a Hajdú-Bihar megyei múzeumokról, és kapcsolatokat épít ki magyar és litván múzeumok között.

KÖZLEMÉNYEK

A HORVÁTH ÁRPÁD MŰVELŐDÉSI HÁZ (Süveg u. 3. sz., telefon: 15-447) szüveg-varrás tanfolyamot indít kedzők és haladók részére szeptember hónapban. A tanfolyamok részvevői 50 órában sajátíthatják el a szükséges tudnivalókat. Jelentkezni lehet a művelődési házban szeptember 5-ig naponta 14—18 óráig. (X)

A TITÁSZ VÁLLALAT ÉRTESETTI A LAKOSSÁGOT, hogy Balmazújvárosban a Vörös Csillag Műtsz részére a Rolaházi Jubileumi utca 17. sz. alatti területet megépített 1,8 km² kv-os halózatot és TR-állomást 1978. augusztus 31-én feszülttá is áll helyezni. A vezeték a hozzá tartozó berendezések érintése ez időn túl tilos és életveszélyes. (X)

ÁRAMSZÜNET LESZ AUGUSZTUS 31-ÉN 13.00 órától 15.00 óráig az alábbi területeken: Dombastany, Tornosztanya, Apafa teljes területén, MAV-kötelep, Kossuth Tsz Sámsoni út és apafai telepein. (X)

